

JMG

”Det är aldrig roligt att se ett mästarlag i spillror”

- En kvantitativ studie om artikelvinkling i
Aftonbladets allsvenska rapportering 2005 –
2014

Författare:

Simon Carlsson
Adam Bergsten

Handledare:

Nicklas Håkansson

Journalistprogrammet HT 2013

Abstract

Swedish sports journalism are often criticized of giving too much attention to teams from big cities in general, and particularly to teams from Stockholm. It's also a given in sports journalism that a good performance, like a victory in an import game, should result in some media attention. But what happens when these two criteria is opposed against each other? What is most important according to Swedish sports writers; the team from the big city or the winning team? We made a quantitative content analysis on the last ten seasons, 2005 – 2014, of the top Swedish football league, Allsvenskan. But our interest was not to examine every match; our analysis is based on every match where the big city team has lost to a smaller team.

During these ten seasons 241 games were played where a smaller team wins against a big city team. We have studied Aftonbladets main article from all these games and, with help from certain theoretical tools, been deciding which team has got the main role in the article. We have been studying the headlines of the articles and which team that it is mainly referring to. Adding to this we've also been studying who is quoted in the entrance of the article. We have been analyzing the article picture to decide which team has the main role in it. We have also decided if the article is about one specific person or about the team.

By comparing our results with older studies we can say that Aftonbladet gives losing big city teams much more attention than other losing teams. Almost more than half of the headlines focuses on the losing big city team. That number should be put in comparison to older studies saying that Aftonbladet focuses on the winning team in 79 per cent of the main articles. It seems that Aftonbladet thinks it's at least as important to be a big city club as it is to win the game.

We can also show that it's more common that an article has a one-person-angle when it's focused on the winning smaller team. It seems that a smaller team depends more on having big name players in their squad to get attention than big city teams have.

Being located close to Aftonbladets office in Stockholm is a factor that seems to be important if you are a smaller team and wants attention. The teams that have the toughest time to get attention are located far from Stockholm. They have quite the same results during the last ten seasons as many teams closer to Stockholm but doesn't get close to the same amount of attention.

We can also show that a team that has been successful over a certain amount of time has a better chance of getting media attention, regardless where in Sweden they are located. It seems though that the smaller team has to have been successful in the later years. It doesn't seem to be enough to have won the league two times in the last 20 years to get attention.

Innehåll

1. Inledning.....	1
2. Bakgrund.....	2
2.1 Allsvenskan.....	2
2.2 Fotbollens plats i samhället.....	3
3. Syfte och frågeställningar.....	4
4. Teoretisk utgångspunkt och tidigare forskning.....	5
4.1 Sportjournalistik.....	5
4.2 Nyhetsvärdering.....	6
4.3 Kvällspressens sportbevakning.....	8
4.4 Storstadscentrering.....	8
5. Metod och material.....	10
5.1 Definitioner.....	10
5.1.1 Storstad.....	10
5.1.2 Storstadslag.....	10
5.1.3 Huvudartikel.....	11
5.2 Kvantitativ innehållsanalys.....	11
5.3 Provkodning.....	12
5.4 Urval.....	12
5.5 Rubriksyftning.....	13
5.6 Bildlösning.....	14
5.7 Personvinkling.....	14
5.8 Metodkritik.....	15
6. Resultat och analys.....	17
6.1 Rubriksyftning.....	17
6.2 Personvinkling.....	21
6.3 Bildlösning.....	25
6.4 Ingresscitat.....	28
7. Slutsats och diskussion.....	29
7.1 Storstadslag får oftare vinkeln när de förlorar än vad andra förlorande lag får.....	29

7.2 Mindre lag är mer beroende av framgångsrika säsonger för att få uppmärksamhet.....	29
7.3 Det är vanligare med en personvinkel när det mindre laget vinner	30
7.4 Storstadsfixering eller framgångsfixering?	31
7.5 Vidare forskning	32
8. Referenslista	33

1. Inledning

Vi upplever att det finns kritik riktad mot att svensk journalistik fokuserar för mycket på storstäder i allmänhet och Stockholm i synnerhet. Kritiken riktas inte minst gentemot sportjournalistiken där reportrar ofta beskylls för att enbart fokusera på de större klubbarna från de större städerna. En förklaring kan vara den allt sämre ekonomin inom journalistiken. Följden blir neddragningar som exempelvis när Aftonbladet lade ner sina lokala redaktioner under 2009 (Resume, 2009). Just det exemplet lämpar sig väl för oss då Aftonbladet är den tidning vi har valt att undersöka. Vi anser att Aftonbladet är Sveriges enda tryckta tidning som på något sätt kan sägas bevaka hela landet. Då Expressen, GT och Kvällsposten är systertidningar tycker vi att de mer fungerar som lokala editioner av varandra. Aftonbladet ser likadan ut i alla delar av landet och kan därför sägas bevaka hela nationen.

Det finns en allmän uppfattning om att prestationer skall belönas inom sportjournalistiken. Utöver att skriva om de lag som är populärast så skall media skriva om de lag som vinner. Ibland är de båda samma lag, ibland inte. Framgång bör ge publicitet. Andersson & Malmberg (2014) kunde visa att den svenska kvällspressen fokuserar på det vinnande laget i 62-79 procent av matcherna som spelas i herrallsvenskan i fotboll. Aftonbladets siffra var den högsta med just 79 procent. De valde att undersöka alla matcher som spelats på söndagar under säsongen 2013.

Vår idé var att ta reda på om resultatet är detsamma om man undviker de matcher där vinnande lag och det mer populära laget är samma lag. Vi ville ta reda på hur det ser ut när ett populärt storstadslag förlorar mot ett mindre populärt lag. När journalisten ställs inför valet att ge vinkeln till det vinnande laget eller det mer populära laget; Hur väljer hen då? För att få en mer representativ bild har vi valt att undersöka de senaste tio säsongerna av Allsvenskan, 2005-2014.

Vår undersökning handlar mycket om nyhetsvärdering och vad det är som får en journalist eller redaktion att välja vilket lag som en sportartikel skall komma att vinklas på. Genom kvantitativa undersökningar har vi försökt tolka sambanden mellan matchresultat och artiklarna som följer på matcherna. I en underliggande ton lyfts frågan om vilka det är som förtjänar att synas i medierna i valet mellan storstad och småstad.

2. Bakgrund

2.1 Allsvenskan

Allsvenskan är den högsta serien för herrfotboll i Sverige. Den består idag av 16 lag och har så gjort sedan 2008. Innan dess bestod serien av 14 lag, således spelades det färre matcher under de tre första säsongerna som vi undersöker. Allsvenskan kallas ibland för Europas jämnaste serie och flera lag har vunnit SM-guld under 2000-talet (Bank, 2009). De tio säsonger som vi undersöker har sett sju olika föreningar vinna SM-guld.

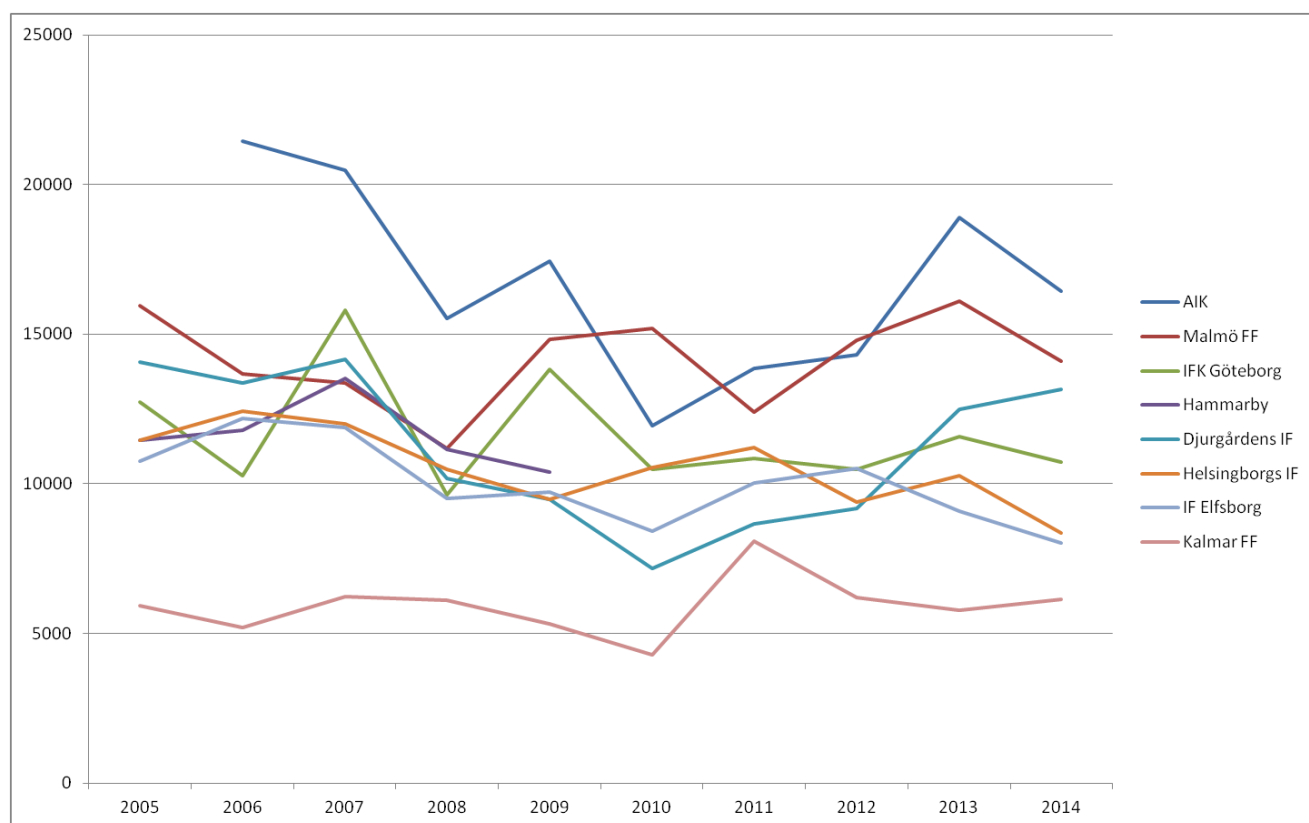
Tabell 2.1. Svenska mästare 2005-2014

År	Lag
2014	Malmö FF
2013	Malmö FF
2012	IF Elfsborg
2011	Helsingborgs IF
2010	Malmö FF
2009	AIK
2008	Kalmar FF
2007	IFK Göteborg
2006	IF Elfsborg
2005	Djurgården

Källa: www.svenskfotboll.se/historik

Det är sju lag som befunnit sig i Allsvenskan under alla år för undersökningen; Malmö, Helsingborg, Djurgården, IFK Göteborg, Kalmar, Gefle och Elfsborg.

Figur 2.1. Publiksnitt de tio senaste åren.

Källa: www.svenskfotboll.se/historik

Diagrammet visar publiksnittet för de sju lag som vunnit SM-guld under de senaste åren. Grafen inkluderar även Hammarby som vi räknar som ett storstadslag. Deras graf slutar redan vid 2009 eftersom de åkte ur den säsongen och inte befunnit sig i Allsvenskan sedan dess. AIK återkom till Allsvenskan 2006 och deras graf startar därför det året. Publikligan har under samtliga år vunnits av antingen AIK eller Malmö FF. Av de åtta lag som redovisas har Kalmar FF alltid haft lägst publiksnitt, även det året som de vann guld (2008). Det ska dock påpekas att Kalmar, fram till 2011, spelade på en arena som endast hade kapacitet för 9,000 åskådare vilket är mindre än något av de sju övriga lagen.

2.2 Fotbollens plats i samhället

Fotboll är Sveriges största publiksport och herrallsvenskan är den svenska idrottsserie som har flest åskådare (SVT, 2015). Tendensen är dessutom att fotbollen ökar glappet till de andra sporterna. Av de tio lag som har flest åskådare inom svensk idrott så är sju fotbollslag (Idrottens Affärer, 2014). Medan många av de andra sporterna bärs upp av ett eller några få lag, IFK Kristianstads handbollslag är ett tydligt exempel, så har fotbollen flera lag med ett högt publiksnitt.

Fotbollsförbundet är svensk idrotts största specialförbund med ungefär en miljon medlemmar, varav cirka 600 000 aktiva medlemmar (Svenska Fotbollsförbundet, 2015). 2013 så stod fotbollen för 35 procent av det totala lokala aktivitetsstödet i Sverige.

3. Syfte och frågeställningar

Vårt syfte är att ta reda på om storstadslag får mer uppmärksamhet än övriga lag, oavsett resultatet i matcherna. Således vill vi också ta reda på om det omvända gäller, att det är svårare för ett mindre lag att få uppmärksamhet i svensk kvällspress. Vi har arbetat utifrån följande hypoteser:

Storstadslag får oftare vinkeln när de förlorar än vad andra förlorande lag får.

Den här hypotesen motiverar vi med iakttagelser av den rubriksättning och vinkling som ofta sker, bland annat på Aftonbladets löpsedlar och webb. Förningen om en viss storstadsfixering och iakttagelsen av hur detta tar sig form på löpsedlar väckte en nyfiken fråga om huruvida det verkligen kan vara så att storstadslagen faktiskt oftare får vinkeln i de artiklar som följer på en match mellan ett storstadslag och ett småstadslag. För att sätta frågan på sin spets valde vi att bara undersöka de matcher där storstadslagen förlorar mot småstadslagen. I sportsammanhang brukar vinnaren "*förtjäna vinkeln*". Vi vill testa detta med hjälp av vår undersökning.

Mindre lag är mer beroende av framgångsrika säsonger för att få uppmärksamhet.

Storstadslagets plats i Allsvenskan upplevs hos många som cementerad. Inte många skulle höja på ögonbrynen om Gefle IF åkte ur Allsvenskan, men om stockholmsklubben AIK skulle degraderas till Superettan anar vi att medias rapporter skulle vara betydligt mer omfattande än om Gefle IF hade åkt ur. Detta trots att Gefle IF, sett till nuvarande allsvensk sejour, har spelat i Allsvenskan längre tid än vad både Hammarby och AIK gjort.

Det är vanligare med en personvinkel när det mindre laget vinner.

Enligt teorin om nyhetsvärdering krävs det, i en text, ett dragplåster i en eller annan form för att en text ska publiceras. Inte sällan är detta dragplåster en person som är anmärkningsvärd på ena eller andra sättet (Ghersetti, 2012:213). Vår hypotes är här att Aftonbladet uppfattar småstadslagen som relativt ointressanta i sig själva och att de därför, när de väl vinklar sina artiklar på småstadslagen, väljer att låta en framstående person i laget stå i centrum oftare än när artikeln vinklas på ett storstadslag. Storstadslaget uppfattas i sig som mer intressant sett till helheten och tidningarna behöver därför inte i samma utsträckning vinkla artikeln på en elitperson inom laget. Nyheten om storstadslaget uppfyller med andra ord nyhetskriterier som uppfattas som bättre lämpade för en given artikel.

4. Teoretisk utgångspunkt och tidigare forskning

4.1 Sportjournalistik

Förr i tiden var det vanligt att tidningen som lästes på morgonen var källan till att få reda på hur det hade gått i gårdagens fotbollsmatcher. Idag sänds det en oändlig mängd matcher på olika tv-kanaler och streamingtjänster på webben (Toney, 2013:41). Kraven på vad som skall finnas i tidningens matchrapport har därför förändrats. Idag vill publiken ha det som den inte redan fått av att se matchen. Läsarna vill veta vad tränaren eller spelarna sa efter matchen. De vill ha analyser och reaktioner från experter (Toney, 2013:42). Lee Mottershead, prisbelönt journalist på den brittiska galopptidningen *Racing Post* har sagt följande:

If I'm writing a big-race report I know that the readers will know everything that happened in the race by the time they pick up their newspaper. My job is not so much to tell them what happened but to expand their knowledge and understanding of the event while also entertaining them. Racing Post major reports are written in a colorful, descriptive style for that reason. Online you get the initial first take on the race but in the newspaper readers should get a crafted piece of writing, something with a beginning, middle and end, something that flows seamlessly for pace and rhythm. Always aim high (Toney, 2013:51–52).

Journalistikens grunder anses vara uppbyggd kring de fem frågorna; Vem? Vad? Var? Hur? Varför? James Toney menar att den ständiga uppkopplingen, sociala medier och att webbjournalistiken bevakar världen dygnet runt minskat betydelsen av dessa frågor. Den tryckta journalistikens uppgift är idag snarare att berätta historien bakom (Toney, 2013:27).

I dag har dags- och kvällstidningarna mycket svårt att ta sig runt ekonomiskt och journalister sägs upp när tidningar måste spara pengar. Problemet är mångfacetterat. Människor behöver idag inte vänta tills morgonen för att kunna läsa om eftermiddagens händelser. Informationen finns, oftast bara minuter efter själva händelsen, tillgänglig online. Och det samma gäller givetvis även för sportjournalistiken.

Enligt Ulf Wallin är samhällssystemet och mediernas marknadssituation två utav de faktorer som starkast styr nyhetsinnehållet i en tidning (Wallin 1998:38).

De senaste decennierna har idrottsförbundens och enskilda idrottsmäns kamp om sponsorer ökat kraftigt, vilket också har medfört att de blivit alltmer beroende av publicitet – och helst positiv sådan (Wallin 1998:40).

Tidningarna behöver en stark läsekrets som köper tidningen när de finner något intressant att läsa i den. Eftersom storstadslagen har en större följarskara gynnas tidningarna av att rikta sig till dessa genom rubriker och bilder. Detta leder i sin tur till att storstadslagen blir mer attraktiva ur sponsorsynpunkt och kan tjäna mer pengar på sponsorintäkter.

Det är inte särskilt konstigt att storstadslagen drar en större publik. Givet lagens geografiska hemvist finns också en större möjlighet för publiken att ta sig till matchen för att följa sitt lag. Att dessa lag blir rikare och ofta mer framgångsrika är därför inte särskilt märkligt.

Ur nyhetsvärderingssynpunkt är ekvationen inte särskilt svår. Om inte sporthändelsen är

exceptionellt spektakulär så brukar redaktionerna på lösnummertidningarna välja att skriva mest om den matchen som dragit mest publik (Wallin 1998:41).

Sportjournalistiken är mycket personfixerad, av förklarliga skäl. Det leder till att de lag med framstående profiler kommer att få mer plats i tidningen (Wallin 1998:41). Det måste också finnas en förståelse för att journalister ofta håller på samma lag som läsarna håller på (Wallin 2000:40).

4.2 Nyhetsvärdering

När det kommer till nyhetsvärdering kan vi enligt Marina Ghersetti med hjälp av ett antal enkla principer förstå varför en händelse blir uppmärksammas och varför en annan inte blir det. I väldigt förenklade ordalag så blir en nyhet uppmärksammas om det inträffade har skett i närhet till publiken/läsarna, om något i det inträffade på något sätt är avvikande eller sensationellt, om händelsen involverar en berömd person eller om händelsen är någorlunda enkel att förklara (Ghersetti, 2012:212).

På många sätt är sporten inte undantagen den generella nyhetsvärderingens principer. Närheten, som i detta fall innefattar hela Sverige, kommer att bli aktuellt för att försöka utreda om det finns något samband mellan redaktionens placering och uppmärksamheten som riktas på olika lag.

Ghersetti skriver också vidare om de ekonomiska premisserna som styr tidningarna:

Kommersiella och marknadsmässiga överväganden riskerar på så sätt att främja nyheter och innehåll, som dels tilltalar en bred publik, dels är mindre kostsamma att publicera (Ghersetti, 2012:208).

Inom samma område väcks också frågan om den selektiva publiken. Vad människor tycker om, väljer att läsa om och konsumera kallas för preferenser (Jansson, 2012:346). Det som händer när människor väljer att följa sina preferenser kallas för selektivitet. Detta är något som tidningar alltid måste ta hänsyn till när de väljer ut vinklar och uppslag. Alltså vad för saker som publiken väljer att ta till sig. Men Jansson nämner också negativ selektivitet. Negativ selektivitet syftar i detta fall på preferenser hos publiken som kan få den att känna ointresse, avsmak eller avståndstagande från ett ämne (Jansson, 2012:348). Denna avsmak kan infinna sig hos en fotbollssupporter som får se sitt favoritlags största rivaler på Aftonbladets löpsedel. Om rubriken då istället vänder sig till laget med flest supportrar har tidningen antagligen mer pengar att tjäna på sålda lösnummer än om tidningen hade vänt sig till småstadslagets supportrar. *”Medier med en liten publik når inte ut lika brett med sina buskap”* (Jansson, 2012:350).

När det kommer till att ytterligare välja ut vad som kommer att få en plats i tidningen talas det ofta om en funktion med en roll som gatekeeper eller grindvakt. Grindvakten är den som definitivt bestämmer vad som ska komma med i tidningen (Ghersetti, 2012:218).

Enligt 2011 års journalistundersökning visar det sig att redaktörer och ansvariga utgivare ser väldigt annorlunda på hur publikanpassning påverkar journalistiken. Sju av tio utav tillfrågade ansvariga utgivare instämmer i att publikanpassning påverkar journalistiken i en positiv riktning. Av övriga tillfrågade redaktionsmedarbetare instämde bara två av tio i påståendet. Tre av tio reportrar höll med (Andersson, 2012:70). Förklaringen på detta tycks vara att de ansvariga utgivarnas ansvar går förbi det purt ideologiska som annars hör den journalistiska professionen till (Andersson, 2012:70).

Ideal om oberoende, objektivitet och kritisk granskning som under lång tid lyfts fram som centrala för professionen, motsäger i viss mån idealet om att anpassa innehållet efter publiken, därför är det inte heller överraskande att journalister generellt ställer sig mer skeptiska i frågan (Andersson, 2012:71).

De ansvariga utgivarna tycks ha en större press på sig att bevara en god relation till läsarna och tjäna pengar än vad reportrarna och de övriga medarbetarna har. Detta är antagligen en stor del i förklaringen till varför de ansvariga utgivarna ser mer positivt på publikorientering (Andersson, 2012:72).

Journalisterna själva menar också, enligt Ghersetti, att det i nyhetsvärderingssammanhang är mycket viktigt att en nyhet intresserar många människor samt att händelsen har konsekvenser för människors vardagsliv (Ghersetti, 2012:48). Hon menar också att dessa kriterier *"har att göra med sådant som publiken vill känna till, och därför indirekt speglar en kommersiell anpassning till dess önskemål"* (Ghersetti, 2012:48).

Ghersetti skriver att journalisterna mindre och mindre tar hänsyn till vad de tycker att publiken borde läsa om och mer till vad de tror att publiken vill läsa om. Journalister som är 30 år eller yngre tenderar att följa publikkriterierna mer än vad äldre journalister gör (Ghersetti, 2012:50). Undersökningar visar också att publikens betydelse fortsätter att öka (Ghersetti, 2012:52).

En faktor inom nyhetsvärdering som i mycket hög grad påverkar sportjournalistiken är elitcentreringen. När svenska journalister ombads värdera hur stor betydelse de, ur nyhetsvärderingssynpunkt, ansåg att det hade att en nyhet handlade om en viktig person angav 84 procent (2005) av de tillfrågade att de ansåg det vara en viktig faktor. Lika många procent tyckte att en händelse som intresserar många människor är viktig ur ett nyhetsvärderingsperspektiv (Ghersetti, 2007:98). En, i sammanhanget, intressant detalj är att ju kortare tid en journalist varit yrkesaktiv, desto viktigare tycker den att det är att en nyhetshändelse handlar om en viktig person. Vid samma ställda fråga som ovan, svarade 100 procent av de tillfrågade journalisterna som varit yrkesaktiva ett år eller mindre att de tycker att det är av stor betydelse att en nyhetshändelse handlar om en viktig person (Ghersetti, 2007:104). Till detta läggs att kvällstidningsjournalister, framför övriga journalister, lägger extra stor vikt vid intresseaspekterna (Jönsson 2005:45).

Dagens Nyheter är en tidning baserad i Stockholm utan något uttalat mål att täcka hela Sverige. Många ser ändå denna dagstidning som en rikstäckande tidning riktad till läsare över hela Sverige (Nygren & Althén, 2014:39). När tidningen 2014 undersöktes av Nygren & Althén visade det sig att tidningens bevakning av händelser utanför Stockholmsområdet nära nog hade halverats mellan åren 2004-2014 (Nygren & Althén, 2014:39). Minskningen i rapporteringen beror mycket på nedlagda tidningar på landsbygden och nedläggningar av DN:s egna lokalredaktioner. De landsortsnyheter som oftast tar sig in i Dagens Nyheter är *"blåljusnyheter"*, det vill säga händelser som leder till att polis, ambulans eller räddningstjänst behövt rycka ut (Nygren & Althén, 2014:52). Samtidigt som rapporteringen minskar från övriga Sverige ökar utrymmet i tidningarna för featurematerial om Stockholm (Nygren & Althén, 2014:53).

4.3 Kvällspressens sportbevakning

Andersson & Malmberg (2014) genomförde en undersökning som baserades på rapporteringen av alla söndagsmatcher i herrallsvenskan 2013. De undersökte hur rapporteringen såg ut i Sveriges fyra kvällstidningar; Aftonbladet, Expressen, GT samt Kvällsposten. Resultaten visade att Aftonbladet var den tidning där rubriken oftast syftade på det vinnande laget, så var fallet i 79 procent av artiklarna (Andersson & Malmberg, 2014:21). De övriga tre tidningarna ligger mellan 60 och 65 procent. Den relativt stora skillnaden kan delvis förklaras med att Expressen, GT och Kvällsposten har en mer lokal inriktning mot Stockholm, Göteborg respektive Malmö. Det syns också i resultatet som visar att det är just de lokala lagen som det vinklats på när de förlorat (Andersson & Malmberg, 2014:22–24). Aftonbladets högre siffra kan då i motsatt riktning förklaras med att tidningen inte görs i någon lokal edition utan ser likadan ut i hela landet. De kommer också fram till att i de fall när rubriken syftar på förlorande lag så är det ofta storstadslagen som har förlorat (Andersson & Malmberg, 2014:36).

Resultatet visar att de fyra storstadslagen (AIK, Djurgården, IFK Göteborg och Malmö) samtliga är bland de fem som fått flest rubriker åsyftade på sig i Aftonbladet 2013 (Andersson & Malmberg, 2014:18). Det femte laget är Helsingborg som ledde serien under första halvan av säsongen och således ådrog sig stort intresse. När det gäller de övriga tre tidningarna är det mer lokal dominans där stockholmslagen fått flest rubriker i Expressen. Göteborg, Häcken och Elfsborg dominerar i GT och Malmö, Helsingborg och Halmstad i Kvällsposten. Detta stärker vår uppfattning om att dessa systertidningar är mer lokala editioner av varandra (Andersson & Malmberg, 2014:18,19).

4.4 Storstadscentrering

Strömbäck (2008) menar att det finns kritik mot den svenska inrikesjournalistiken och att den skulle vara Stockholmscentrerad. Han genomförde en undersökning som baserades på sju rikstäckande medier som har sin redaktion i Stockholm; Aftonbladet, Expressen, Svenska Dagbladet, Dagens Nyheter, SVT Rapport, SVT Aktuellt och TV4 Nyheterna. En av sakerna som undersöktes var den geografiska placeringen för inrikesnyheternas innehåll. Resultatet visar att 58 procent av inrikesnyheterna tar plats i Stockholm (Strömbäck, 2008:23). Störst andel artiklar från Stockholm hade Svenska Dagbladet och Dagens Nyheter, det går dock att ifrågasätta huruvida dessa är helt rikstäckande. Aftonbladet och Expressen är de medier som har lägst andel Stockholmsbaserade nyheter och hamnar på 45,9 respektive 47,5 procent. Adderar man Sveriges övriga storstäder till Stockholms siffror så handlar 75 procent av inrikesnyheterna om händelser i storstäder (Strömbäck, 2008:23). Rapportens definition av storstad skiljer sig dock åt jämfört med vår vilket gör att siffran ligger högre än vad den hade gjort med vår definition.

Alanne, Björk & Guth (2015) kunde i sin uppsats visa på att TV4 Nyheterna fått ett ökat innehåll från storstäderna sedan nedläggningen av de lokala stationerna. Även om andelen lokala nyheter hade ökat så var en betydande del av dessa från Stockholm och Göteborg (Alanne, Björk & Guth, 2015:30). Detta menar författarna visar på en ökad storstadscentrering (Alanne, Björk & Guth, 2015:35).

Inte mycket har skrivits om förhållandet i bevakningen mellan småstadslag och storstadslag i den svenska fotbollen. Det bästa sättet att jämföra saken är att försöka hitta paralleller inom övriga grenar av journalistiken som kan översättas till sportens värld. Att jämföra sportens värld med politiken har gjorts förut (Wallin 1998) och tål att göras igen. Som Lars Nord och Gunnar Nygren skriver i sin bok Medieskugga (2002) finns det inom journalistiken en ideologisk diskussion om vilka

som ska få förekomma i nyhetsflödet och vilka som gynnas av sin storhet och redan framhävda position (Nord & Nygren 2002:28).

Medieskugga uppstår för att ingenting rapporteras från ett särskilt område eller för att rapporteringen genomgående är ensidig och sporadisk (Nord & Nygren 2002:32).

De som representerar svaga intressen missgynnas konsekvent och de som företräder samhällets makteliter har alltid lättare att komma fram i medierna (Nord & Nygren 2002:28).

Den direkta repliken på detta blir ofta att riksmedia omöjligen kan bevaka allt som händer och måste göra vissa prioriteringar. Nord & Nygren skriver vidare om detta:

Det intressanta är knappast att några inte kommer till tals vid olika tillfällen utan om det finns systematiska och strukturella skevheter i nyhetsprocesserna som i det närmaste utesluter delar av samhället från mediernas bevakning (Nord & Nygren 2002:29).

Det anmärkningsvärda är med andra ord inte att vissa nyheter inte får plats i tidningen, utan vilket system och vilka personer som ligger bakom nyhetsprocessen.

I jämförelse har sporten och politiken vissa gemensamma nämnare. Både politik och sport går ut på att vinna och vara den aktör som står högst upp på inflytandestegen. De båda följs åt av trogna anhängare som inget hellre vill än att se sina favoriter besegra motståndarna. I en kamp mellan stora viljor finns det mycket stoff att hämta för nyhetskungriga medier. Det viktiga för medierna i sammanhanget är att få fram en nyhet som attraherar en publik (Nord & Nygren 2002:50). Urvalet för vad som kan komma att bli en politisk nyhet styrs också av källans exklusivitet (Nord & Nygren 2002:51).

För att, med bakgrund av detta, dra paralleller till sportens värld så är de stora partierna de stora lagen som det skrivs mycket om. Gudrun Schyman med sitt parti Feministiskt Initiativ är spelaren för den lilla klubben med den folkfattiga följarskaran. Stefan Löfvén är tränare för AIK och drar mycket media till sig med anledning av sin stora följarskara.

5. Metod och material

Vi har valt att göra en kvantitativ innehållsanalys av Aftonbladets rapportering från de matcher där storstadslag har förlorat mot ett lag från mindre ort. Vi vill ta reda på om det stora laget oftare hamnar i fokus än det mindre laget, oavsett matchens resultat. För att tydliggöra skillnaderna mellan storstadslag och mindre föreningar har vi därför valt att enbart inrikta oss på de matcher där storstadslagen förlorat mot ett mindre lag. Vårt val baseras på en gängse uppfattning om att det vanligaste är att skriva om det lag som vinner. Andersson & Malmberg (2014) kom fram till att Aftonbladet vinklar 79 procent av sina artiklar på det vinnande laget, vi anar att resultatet ser annorlunda ut vid en systematisk undersökning av storstadslagets förluster mot mindre lag.

Vi väljer att enbart undersöka Aftonbladet då vi anser att det är den enda kvällstidningen som kan anses täcka hela landet. Expressen, GT och Kvällsposten är systertidningar och är egentligen lokala editioner av en och samma tidning. Andersson & Malmberg kunde visa på att det skrivs mer om de lokala lagen i dessa tidningar än om andra lag (2014: 18,19). Vi anser att resultatet riskerade att bli skevt om vi undersökt alla fyra tidningarna. Aftonbladet ser likadan ut i hela landet och även om den huvudsakliga redaktionen sitter i Stockholm så har tidningen för vana att bevaka samtliga matcher i herrallsvenskan. Vi anser att det ger ett mer rättvisande underlag för vår undersökning att enbart fokusera på Aftonbladet.

5.1 Definitioner

5.1.1 Storstad

Enligt SKL (Sveriges Kommuner och Landsting) så ska en kommun ha över 200,000 invånare för att räknas som storstad. Sedan hösten 2011 finns det fyra kommuner i Sverige som klarar dessa krav; Stockholm, Göteborg, Malmö och Uppsala.

5.1.2 Storstadslag

Eftersom Uppsala inte haft något lag i herrallsvenskan under tiden för undersökningen så avgränsas vår studie till Stockholm, Göteborg och Malmö. Det räcker dock inte att komma från de städerna för att räknas som ett storstadslag enligt vår definition. För att räknas som ett storstadslag skall laget också ha ett visst intresse kring sig. Ett sätt att mäta intresse kring en förening är publiksnitt. Följande siffror representerar publiksnitt för lag ifrån Stockholm, Göteborg och Malmö de år som de befunnit sig i Allsvenskan mellan 2005-14.

Tabell 5.1. Publiksnitt 2005-2014 för lag från storstadsområdena.

Lag	Publiksnitt
AIK	16702
Malmö FF	14155
Hammarby IF	11654
IFK Göteborg	11638
Djurgården IF	11178
GAIS	5750
Örgryte IS	5388
BK Häcken	3454
IF Brommapojkarna	2789

Källa: www.svenskfotboll.se/historik

Som synes är det ett stort glapp mellan de fem största lagen och de övriga. Det sämsta publiksnitt som något av de fem stora lagen haft är 7,178 (Djurgården 2010). Det är ändå högre än det bästa publiksnitt något av de övriga fyra lagen haft som är 7,073 (GAIS 2006). Alla de fem större lagen har dessutom vunnit SM-guld på 2000-talet. Av de fyra övriga har Häcken och Brommapojkarna aldrig vunnit guld. Örgrytes senaste guld kom 1985 och Gais senaste 1954 (Svenska Fotbollsförbundet, 2015). Sammantaget allt detta tycker vi att det finns fog för att utnämna AIK, Djurgården, Hammarby, IFK Göteborg och Malmö till herrallsvenskans fem storstadslag.

5.1.3 Huvudartikel

Vi har valt att koda det vi uppfattar som huvudartikeln från en match. Oftast är det inget problem, relativt ofta finns det bara en artikel från en match. Det är också vanligt att, när det finns 2-3 artiklar, en artikel är markant större än de övriga, då är det uppenbart vilken som är huvudartikeln. Problem uppstår när det finns två ungefär lika stora artiklar som båda kan kopplas direkt till matchen och som båda har bildlösning. I de fallen har vi gjort en bedömning som inte garanterat kan vara helt fri från subjektivitet. Men det rör sig om ytterst få matcher som bedömningen av vad som är huvudartikel varit svår.

5.2 Kvantitativ innehållsanalys

Genom att använda sig av kvantitativ innehållsanalys inom medieforskning är tanken att uppnå minst fem kriterier (Östbye m.fl., 2003:214)

1. Beskriva mönster och utvecklingstendenser i mediernas innehåll.
2. Testa hypoteser om mål, urvalskriterier och arbetsmetoder i medierna.
3. Jämföra medieinnehållet med den verkliga världen.
4. Ta reda på hur medierna framställer olika grupper i samhället.

5. Dra slutsatser om mediernas effekter.

Östbye m.fl. menar att det inte är helt självklart vad som är en artikel (2003:218). Vid hela uppslag som innehåller mer än en text är det möjligt att tolka själva uppslaget som en stor artikel. Vi har valt att inte tolka hela uppslaget som en stor artikel. Vi har, i de fall där det funnits mer än en text, systematiskt valt den artikel som har starkast koppling till matchen.

Variablerna som används vid kodningen bör vara uteslutande (Östbye m.fl., 2003:221). Målet är att det inte skall finnas några oklarheter kring vilket värde som är det rätta. Det går att skapa kategorier som är kombinerande men de ska inte vara av större mängd (Östbye m.fl., 2003:221). Vi har försökt att vara så uteslutande som möjligt, det finns texter där rubriken syftar på annat än personer som tillhör lagen i matchen. Exempel på det är domare och säkerhetspersonal. Dessa har vi valt att kalla för "*annan aktör*". Samma gäller för bildens huvudaktör och för personen som säger citatet i ingressen. När det gäller artikelns storlek har vi valt att förenkla för oss själva genom att kategorisera de efter tre storlekar som är av kombinerande art. Då vårt huvudsyfte inte berör textlängd utan textinnehåll så ville vi inte lägga för stort fokus på den delen. Men eftersom Andersson & Malmberg (2014) mätte även detta så ville vi behålla den variabeln ifall intressanta skillnader skulle upptäckas.

5.3 Provkodning

Det finns inget sätt att säkerställa huruvida våra innehållskategorier speglar verkligheten (Östbye m.fl., 2003:225). Det går dock att delvis kontrollera om vi kodar på ett snarlikt sätt genom att låta båda författarna koda samma material (Östbye m.fl., 2003:225). Vår provkodning genomfördes på 4 procent av vårt material. Resultatet visade att vi hade en likhet på 98 procent. Resultatet är rätt så väntat då vi har få svarsalternativ i de kategorier som är öppna för tolkning, exempelvis "*huvudaktör i bild*". Den kategori som har flest alternativ är "*vinnande lag*", den är dock inte öppen för tolkning då vinnande lag alltid framgår av resultatet.

5.4 Urval

Ett steg som alltid utförs i urvalsprocessen är en avgränsning av populationen (Östbye m.fl., 2003:219). Då vi ämnar undersöka rapporteringen i matcher där storstadslag förlorar mot mindre lag så avgränsar vi oss systematiskt till just de matcherna. Vi har dessutom valt att titta på de senaste tio åren för att få ett mer representativt urval och en längre tidsperiod. Under vår valda tidsperiod har de olika lagen haft både fram- och motgångar. Hammarby är det enda av lagen som degraderats under något av undersökningens år (2009). AIK degraderades 2004 och saknas därför i undersökningens första år. Övriga tre storstadslag har befunnit sig i Allsvenskan under undersökningens samtliga säsonger. Vid sex av undersökningens tio säsonger har ett storstadslag stått som vinnare vid säsongens slut (AIK: 2009, IFK Göteborg: 2007, Djurgården: 2005, Malmö: 2010,2013,2014). Övriga fyra säsonger har Allsvenskan vunnits av lag från mindre städer (Elfsborg: 2006,2012, Kalmar: 2008, Helsingborg: 2011).

Vi har även gjort en avgränsning när det gäller urvalsenheter. Andersson & Malmberg valde att undersöka fyra kvällstidningar; Aftonbladet, Expressen, GT och Kvällsposten (2014:4). Vi har valt att enbart undersöka Aftonbladet. Vi anser att det finns en problematik med att de övriga tre är

systertidningar och därför delar visst material mellan sig. Resultatet som Andersson & Malmberg presenterar stärker vår teori om att systertidningarna delar upp de geografiska områdena mellan varandra (2014:18,19). Då Aftonbladet ser likadan ut i hela landet ger den en, enligt oss, mer representativ bild och lämpar sig bättre för vår undersökning. Aftonbladets redaktion sitter i Stockholm och därför lämpar tidningen sig bra för att undersöka storstadscentrering.

Vi har använt oss utav mediearkivet *Retriever* för att få fram artiklarna som vi sedan har kodat. Tyvärr finns inte alla undersökningens år i PDF-format utan fram till 2010 finns artiklarna bara i textformat. Genom att dubbelkolla mot Aftonbladets webbarkiv kan vi få fram bildlösningen som hör tillsammans med tidningens artikel. Dessutom saknas några av Aftonbladets nummer i mediearkivet, vid de tre tillfällena som det påverkat oss har vi utgått ifrån Aftonbladets webbarkiv. Med hjälp av publiceringstiden kan vi se vad som kommit ut på webben med en gång och vad som kommit i pappersupplagan och på webben samtidigt. Det är vår fasta övertygelse att vi med hjälp av detta kunnat koda på ett korrekt sätt.

Vid arbete med material som sträcker sig över tid är det viktigt att veta att tolkningen av begrepp och termer förändras med åren (Östbye m.fl., 2003:226). Vårt material spänner sig över en tio år lång period, men vår bedömning är att tolkningen inte förändrats under perioden. En sak som påverkade oss var dock Aftonbladets införande av *"Sportbladet Zoom"* som hade premiär till den allsvenska säsongen 2007 (Larsson, 2007). Det var en satsning som tidningen gjorde på fler kameror vid arenan som skulle kunna ge unik information, exempelvis om vem som sprang mest, sköt hårdast eller om det verkligen var offside. Satsningen märks också i texterna och det var inte ovanligt under 2007 att *"Sportbladet Zoom"* nämndes i rubrik eller ingress (Flinck & Sjöberg, 2007).

5.5 Rubriksyftning

Ett av många tydliga exempel på att rubriken sätter an tonen för vad texten skall handla om är från en artikel i Aftonbladet från den 11:e augusti 2014. Halmstads BK har besegrat Djurgårdens IF på hemmaplan med 2-1 (Bilaga 1). Halmstad låg efter matchen på plats 11 av 16 och Djurgården hade parkerat på en sjundeplats. Vid tillfället hade Halmstad de tre föregående matcherna börjat klättra i tabellen efter att under en stor del av säsongen ha legat på kval- eller nedflyttningsplats. På bilden till artikeln syns till höger en skara firande halmstadspelare och till vänster i bild, en ensam nedslagen djurgårdsspelare. Rubriken lyder *"längtar efter att få vinna"* och är ett citat från Djurgårdens tränare Pelle Olsson. Nedryckaren talar om för oss att: *"Fortsatt tungt för DIF – hoppas vända trenden mot AIK: Kan få en bra känsla"*. Bilden som föreställer sex firande halmstadspelare och en nedslagen djurgårdsspelare ackompanjeras av bildtexten: *"Djurgården har bara plockat en poäng under de senaste fyra matcherna. Nu har laget bara fyra poäng tillgodo mot Helsingborg på kvalplats"*.

En notis med halmstadsvinkel återfinns dock på sidan. Där berättas det om att Halmstads isländske spelare Kristinn Steindórsson hade föräldrarna på läktaren. Något som var extra kul eftersom han gjorde Halmstads avgörande 2-1-mål.

En direkt jämförelse går att göra med matchen AIK – Halmstad från den 22 september samma år. Halmstad vann matchen med 0-1. På bilden syns två halmstadspelare fira segern och en nedslagen AIK-spelare som går av planen (Bilaga 2). Rubriken, nedryckaren och bildtexten syftar dock på AIK.

5.6 Bildlösning

Vid tolkningen av bilderna har vi valt att fokusera på bildens huvudaktör, vilket ibland kan vara lättare sagt än gjort. Inte sällan förekommer aktörer från båda lagen på en och samma bild och det kan framstå som oklart vem eller vilka som bildläggaren egentligen vill att läsaren ska titta på, om det ens är meningen att läsaren ska uppfatta enbart en spelare eller ett lag som huvudaktören i bilden. Bildtexten är såklart en självklar faktor att ta hänsyn till för att förstå bildens innebörd. Även artikelns rubrik kan vara till hjälp.

För att kunna koda bilderna har vi ställt oss frågan *"Vilket lag har huvudrollen i bildlösningen?"*. Svartalternativen som vi har gett oss själva är:

1. Vinnande
2. Förlorande
3. Båda
4. Ingen bild
5. Okodbart

5.7 Personvinkling

Inte sällan är fotbollsartiklar vinklade på personer. Detta är självklart inte särskilt märkligt eftersom varje fotbollslag har sina profiler och dessa kan då och då vara intressanta att läsa om. Men hur är det relevant för vår undersökning huruvida en artikel är personvinklad eller inte?

En tes vi hade inför arbetet var att småstadslagen oftare fick rubriken och artikelns vinkel om de hade en stjärna i laget som var intressant nog för att kunna bära en artikel. Men för att kunna styrka tesen var vi tvungna att fråga materialet.

För att kunna utreda huruvida en artikel är personvinklad eller inte måste vi väga samman ett antal variabler. En spelare eller tränare från något utav lagen är ofta intervjuade i artikeln som följer på matchen men detta innebär inte att artikeln är personvinklad. Att en tränare berättar lite om matchen med två eller tre pratminuter är väl ungefär vad man kan begära av en artikel. Men vår definition av en personvinklad artikel är annorlunda och måste pricka rätt på vissa kriterier. Bland dessa kriterier tar vi hänsyn till bland annat rubriken, nedryckaren, bilden, bildtexten men framför allt själva brödtexten.

Ett typexempel på en personvinklad artikel är från den 13 maj 2014 när Falkenberg kvällen innan hade besegrat Djurgården med ett mål mot noll (Bilaga 3). Rubriken *"Henkes vilda segerfirande"* och nedryckaren syftar på Falkenbergs tränare Henrik Larsson som på bilden dunkar sin anfallare Godsway Donyoh i ryggen. I samma bild finns även tre infällda bilder där läsarna ser Henrik Larsson hoppandes av glädje. Halva brödtexten handlar om Henrik Larssons firande och andra halvan av texten är en intervju med Godsway Donyoh som berättar om vilken fantastisk tränare Henrik Larsson är.

Inte alla artiklar är så här tydliga men genom att göra en bedömning efter att ha vägt in de olika faktorerna kan man avgöra huruvida den är personvinklad eller inte.

5.8 Metodkritik

Vi valde en kvantitativ metod för undersökningen för att på bästa sätt kunna få en objektiv och systematisk bild av hur Aftonbladet väljer att rapportera från de matcher där storstadslag förlorat mot lag från mindre orter. Det gör dock att vi inte kan komma in på djupet av texterna, som vi hade kunnat göra med en kvalitativ metod. Den kvantitativa metoden tillåter oss dock att arbeta med större volym och med en längre tidsperiod.

Vi har valt att inte ta någon hänsyn till lagens tabellpositioner i själva kodningen. Det är trots allt rimligt att tro att ett mindre lag som leder serien har större chans att få vinkeln än ett lag som ligger i mitten av tabellen. I analysen kommer vi kunna se om ett mindre lag har fått mer utrymme de år som de vunnit Allsvenskan då de också, av rimliga skäl, har vunnit matcher mot storstadslagen de åren. Samma gäller också för motsatsen, det vill säga när ett storstadslag befinner sig i botten av tabellen och då förlorar fler matcher mot mindre lag. Vår åsikt är att det hade blivit alltför tidskrävande arbete att ta reda på vilken tabellposition lagen hade vid det givna tillfället för matchen. Resultatet hade kunnat påverkas, men vårt syfte var att inte att ta reda på hur framgångar styr journalistiken utan snarare den geografiska hemvistens påverkan.

Vid ett tillfälle är det en match som inte fått någon artikel, en match mellan Gefle-Malmö från 2011. Nästan hela Aftonbladet fylldes den dagen av flygkatastrofen i Ryssland där Stefan Livh omkom. Vi har kodat matchen men den saknar rubrik, ingress och bild.

Vi har valt att utesluta matcher som inte har färdigspelats. Det handlar om tre matcher som uppfyller våra kriterier i övrigt, det vill säga att ett mindre lag vunnit över ett storstadslag, som vi valt att utesluta då de inte färdigspelats. Samtliga matcher har avbrutits efter att man inte kunnat garantera spelarnas säkerhet och segern har tilldömts det mindre laget i efterhand. Vi valde att utesluta dessa matcher då de avbrutits redan i första halvlek och det inte kan sägas finnas någon matchrapporterande artikel. Allt material från de matcherna handlar naturligtvis istället om incidenten som fick den avbruten. Ett exempel är matchen mellan Syrianska och AIK i april 2011 (Bilaga 4).

Att vi valde att använda oss av en kvantitativ metod har sina förklaringar. Vi var länge inne på att göra en kvalitativ undersökning med hjälp av ECA-metoden. Med denna kvalitativa undersökningsmetod ställs det frågor till texten till skillnad mot den kvantitativa undersökningsmetoden där fokus ligger på ett större antal analysenheter utan att gå särskilt mycket in på djupet. Anledningen till vårt byte av metod är att vi hade för stor förförståelse inom ämnet vi skulle studera. Risken hade varit att vi redan, till viss del, själva visste svaret på de frågor som vi skulle fråga texten. Detta hade påverkat undersökningens interna validitet i sådan hög grad att undersökningen inte hade kunnat genomföras. Det är möjligt att diskutera huruvida resultatet hade blivit annorlunda gentemot det resultat vi nu fick fram eller inte.

Den största skillnaden i undersökningen hade varit att vi med hjälp av den kvalitativa undersökningen hade kunnat läsa igenom brödtexten i de undersökta artiklarna mycket mer noggrant än vad vi

gjorde med den kvantitativa metoden. Om vi hade läst igenom texterna mer noggrant hade vi kunnat lägga mer tid på att undersöka detaljer i texten och leta efter nyanser och underliggande meningar som möjligtvis hade kunnat peka på en tendens i texten som tydligare sätter ljuset på antingen storstadslaget eller småstadslaget. Med hjälp av den kvantitativa metod som vi till slut använde har vi bara tillåtit oss själva att skumma igenom de artiklar som vi valt att undersöka för att, i stora drag, kunna uppfatta vinkeln.

Den stora fördelen med den kvantitativa metod som vi valde, är att vi kunde ha ett större artikelurval. Detta förde med sig att vi kunde känna oss säkra på de resultat vi fick fram. Vid undersökningar med få analysenheter finns alltid risken att slumpen har gjort så att vissa resultat speglar en annan bild än den verkliga. Vårt stora antal analysenheter har med andra ord gjort mycket för undersökningens validitet.

Vad gäller resultatet är det mycket svårt att dra några konkreta slutsatser kring vad som faktiskt hade kunnat vara annorlunda om vi hade använt den ena metoden jämfört med den andra.

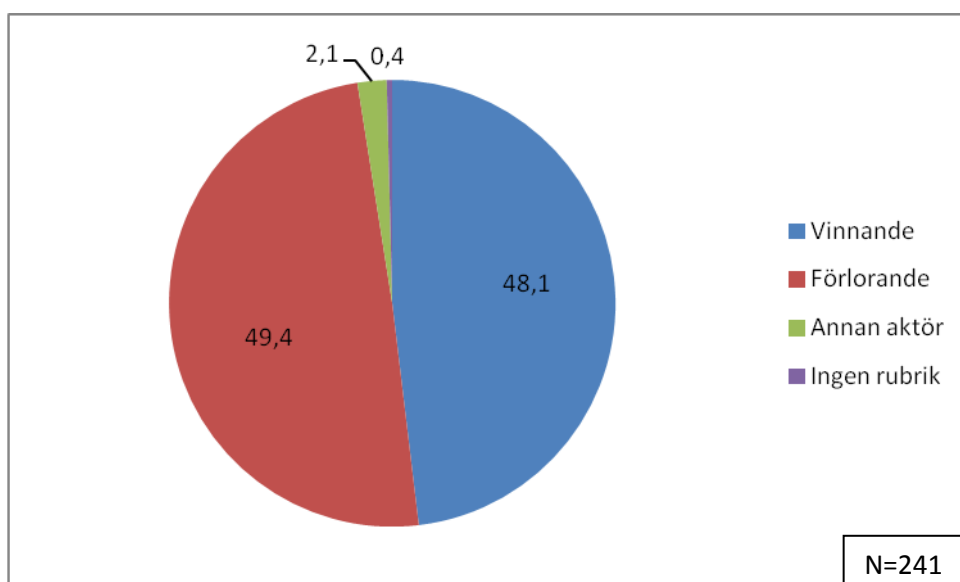
6. Resultat och analys

Vi kommer här presentera de resultat som vi anser är de mest intressanta för undersökningen och som på något sätt hjälper oss att svara på vårt syfte. Vi kommer att presentera resultaten med hjälp av diagram som sedan kommer att förklaras och förankras med hjälp av de teoretiska utgångspunkterna. När vi använder oss av cirkeldiagram är resultaten i procent. När vi använder oss av stapeldiagram presenteras resultaten som antal enheter.

6.1 Rubriksyftning

Vi har undersökt vilken aktör som åsyftas i rubriken. Oftast är det något av lagen som åsyftas och på så sätt får själva vinkeln i artikeln. I några fall är det en annan aktör, exempelvis domaren. Rubriken ger information om vad resten av artikeln skall handla om och lämpade sig väl för oss att undersöka med vår kvantitativa metod.

Figur 6.1. Lagtillhörighet som åsyftas i rubriken.

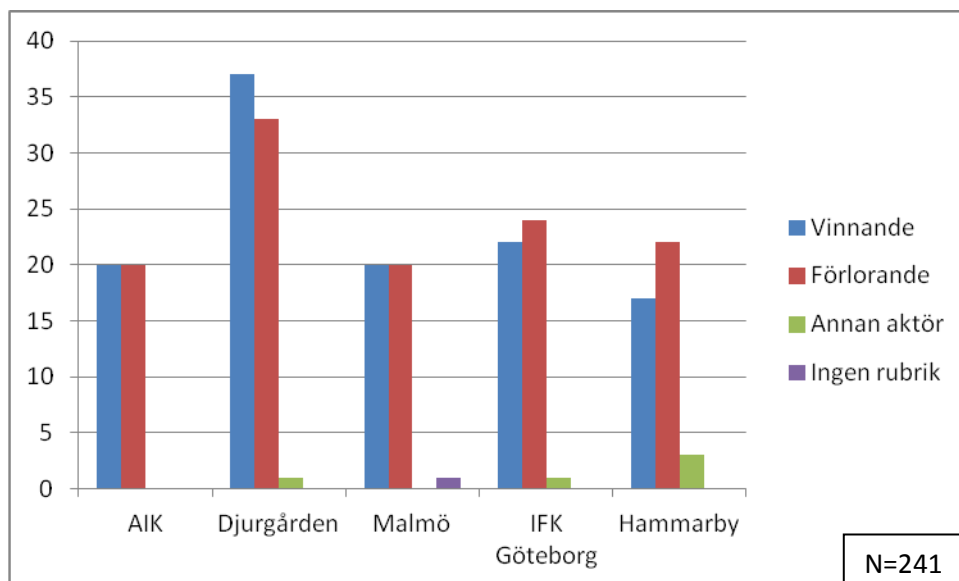

Andelen rubriksyftningar i procent

Resultatet visar att det vinnande laget och det förlorande laget får nästan lika många rubriksyftningar. Det förlorande laget, storstadslaget, får marginellt fler rubriker än det mindre laget. Resultatet skiljer sig kraftigt åt från det som Andersson & Malmberg kunde visa på (2014:21). I deras undersökning vinklades 79 procent av artiklarna i Aftonbladet på det vinnande laget. Motsvarande siffra i vår undersökning är 48,1 procent vilket innebär en skillnad på över 30 procentenheter. Resultatet går i linje med Ghersettis forskning kring nyhetsvärdering och det faktum att fler, framförallt yngre, journalister skriver om vad publiken vill läsa om snarare än vad journalisten tycker att de borde läsa (Ghersetti, 2012:50). Storstadslagen har mycket publik och ett stort intresse kring sig. Det är därför inte orimligt att tro att det finns fler personer som vill läsa om just de lagen. Det är dessutom vanligare att just kvällspress skriver mer om vad publiken vill läsa om då de är beroende av att sälja lösnummer (Johansson, 2008:8).

I Andersson & Malmbergs undersökning visar resultatet att Aftonbladet är den tidning som ger vinnande lag rubriken i störst utsträckning (Andersson & Malmberg, 2014:24). Författarna tror att anledningen är att Aftonbladet är en rikstäckande tidning och därför inte tänker lika lokalt som Expressen, GT och Kvällsposten gör. Vårt resultat visar på att Aftonbladet lägger större vikt vid lagets storlek och geografiska hemvist än vad de gör på utgången av matchen.

Figur 6.2. Skillnader i rubriksyftning beroende på vilket storstadslaget är.

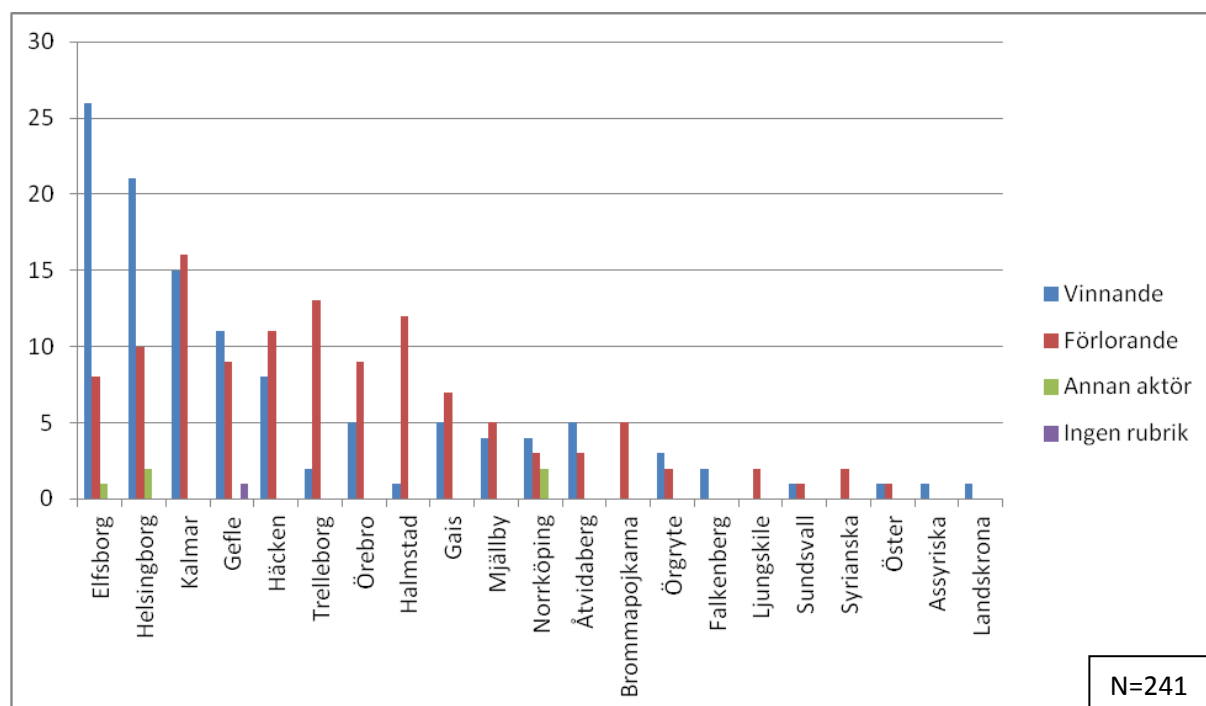
Antal förlorade matcher per storstadslag

Figuren ovan visar att Hammarby och IFK Göteborg är de lag som fått fler rubriker åsyftade på sig än deras motståndare i förlustmatcher mot mindre lag. Övriga storstadslag har jämnt fördelat eller med en liten övervikt åt det vinnande laget. En förklaring till varför Hammarby har fått fler rubriksyftningar är att de är det enda storstadslag som degraderats under tiden för undersökningen (2009). Följdaktligen förlorade de många matcher under den säsongen och framförallt i slutet där motståndet inte alltid befann sig i något spännande läge av tabellen.

Det enda av storstadslagen som fått färre rubriksyftningar än sina motståndare är Djurgården. En förklaring kan vara att de har avslutat flera säsonger i mitten av tabellen, deras resultat har därför inte haft någon större påverkan på hur tabellen ser ut i toppen eller botten. De är också det storstadslag med lägst publiksnitt över undersökningsperioden och kan därför anses ha ett något lägre intresse kring sig.

Något som kan vara överraskande i den här tabellen är att två av storstadslagen från Stockholm, AIK och Djurgården, inte fått större andel rubriksyftningar än Malmö och IFK Göteborg. Den geografiska närheten till redaktionen indikerar att de borde ha fått mer uppmärksamhet än Malmö och IFK Göteborg.

Figur 6.3. Skillnader i rubriksyftning beroende på vilket det vinnande laget är.

Antal vunna matcher per lag

Även om mängden matcher lagen vunnit skiljer sig åt kan vi här se tydliga skillnader i rubriksyftningen beroende på vilket av de övriga lagen som vinner matchen. Elfsborg och Helsingborg är de lag som får klart flest rubriker åsyftade på sig när de har vunnit mot storstadslag. En förklaring är att Elfsborg och Helsingborg har varit framgångsrika under perioden för undersökningen, båda lagen har vunnit SM-guld. Elfsborg har vunnit vid två tillfällen (2006,2012) och Helsingborg vid ett tillfälle (2011). De båda har dessutom funnits med i toppen av tabellen flera av de andra säsongerna. De har dessutom ett publiksnitt som under perioder överträffar vissa av storstadslagen. Det är därför inte orimligt att tro att intresset kring lagen, framförallt under vissa säsonger, är minst lika stort som kring storstadslagen. Då journalister idag tenderar att skriva mer om det de tror publiken vill läsa om är det därför inte konstigt att lagen får vinkeln när lagen är framgångsrika (Ghersetti, 2012:50).

Kalmar är det tredje laget som vunnit SM-guld under perioden av de mindre lagen (2008). De har dock inte alls samma tendens att få rubriksyftningen på sig. Det stärker vår idé om att framgången för Elfsborg och Helsingborg har en stark påverkan. Kalmar har ett klart lägre publiksnitt än de båda och har inte befunnit sig i toppstriden under lika många säsonger.

Vi kan också se att de andra lagen från Stockholm och Göteborg inte får mer uppmärksamhet än vad andra mindre lag får. Häcken och Gais ligger båda under snittet för rubriksyftning och Brommapojkarna har inte fått en enda vinkel i sina fem segermatcher. Örgryte har fått tre av fem vinklar och ligger över snittet, fem matcher är dock väldigt få.

Ett lag som sticker ut är Gefle. De har haft ett genomgående lågt publiksnitt och inga större framgångar trots att de befunnit sig i Allsvenskan de senaste tio åren. Trots detta ligger de över 50 procent rubriksyftningar. En förklaring kan vara den geografiska närheten till Stockholm där Aftonbladets redaktion i huvudsak befinner sig. Geografisk närhet är en av nyhetsvärderingens

hörnstenar (Ghersetti, 2012:212). Mönstret går igen när vi tittar på andra lag som ligger på snarlikt avstånd och spelat flera säsonger i Allsvenskan under tiden för undersökningen. Både Norrköping och Åtvidaberg har en högre andel rubriksyftningar än genomsnittet. Den felande länken är Örebro som ligger klart under genomsnittet.

Två lag sticker ut åt andra hållet och får nästan aldrig vinkeln i artiklarna. Det är Halmstad och Trelleborg. Båda städerna ligger långt från Stockholm och är föreningar med ett lägre publiksnitt och intresse kring sig. Nord & Nygren skriver att:

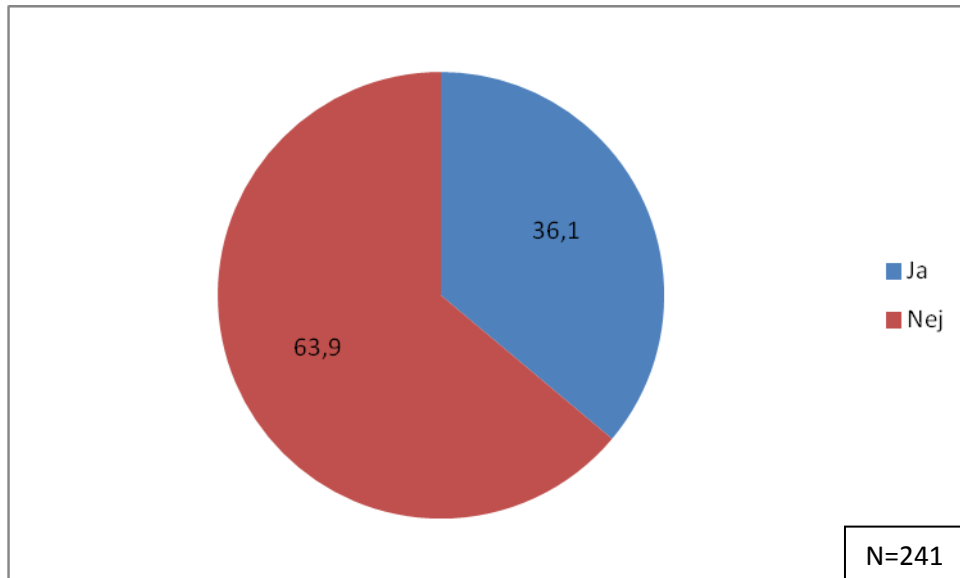
”Det intressanta är knappast att några inte kommer till tals vid olika tillfällen utan om det finns systematiska och strukturella skevheter i nyhetsprocesserna som i det närmaste utesluter delar av samhället från mediernas bevakning.” (2002:29)

Halmstad har befunnit sig i Allsvenskan under nio av de senaste tio säsongerna och kan anses vara minst lika etablerade som Gefle. Trots detta verkar de befinna sig i någon form av medieskugga i Aftonbladets bevakning av herrallsvenskan. Av de tretton matcher som Halmstad vunnit mot storstadslag så är elva mot stockholmslagen, de andra två är mot Malmö. Att nästan alla matcher spelats mot stockholmslag skulle kunna vara en förklaring, men samtidigt visar figur 6.2 att det inte är någon större skillnad beroende på vilket storstadslaget är när det gäller rubriksyftning.

6.2 Personvinkling

Elitorientering är en av nyhetsvärderingsteorins hörnstenar. 84 procent av journalisterna tycker att det är en viktig faktor att en nyhet handlar om en viktig person (Ghersetti, 2007:98). Wallin menar att lag med stora profiler kommer få mycket plats i sportjournalistiken (Wallin, 1998:41). Vi ville därför ta reda på om det ofta personvinklas i artiklar där storstadslagen förlorar.

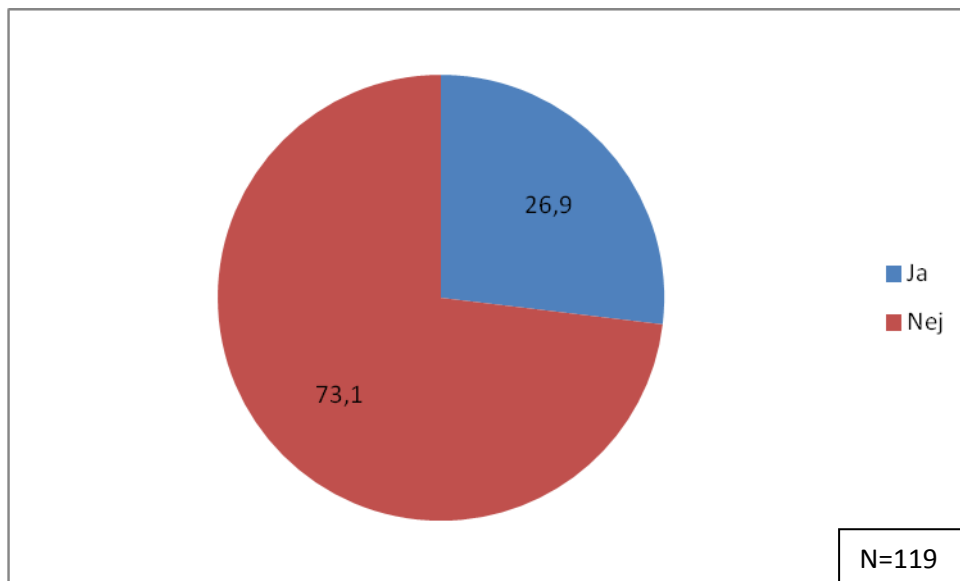
Figur 6.4. Personvinklade artiklar.

Andel personvinklade artiklar, i procent

Resultatet visar att artiklarna personvinklas i en dryg tredjedel av fallen. Förekomsten av personvinkling framträder såväl när rubriken syftar på vinnande lag, förlorande lag eller på annan aktör. Det finns många olika typer av personvinklade artiklar. Den vanligaste är att en spelare gjort en speciellt bra eller dålig match som direkt påverkat utgången av den samma. Närhet i tid till nästa landskamp verkar också vara viktigt då en del artiklar fokuserar på spelare som är aktuella för just den matchen. Nyförvärv tenderar också att få mer uppmärksamhet runt sin debut, samma sak gäller för spelare som gör sin sista match innan en utlandsflytt.

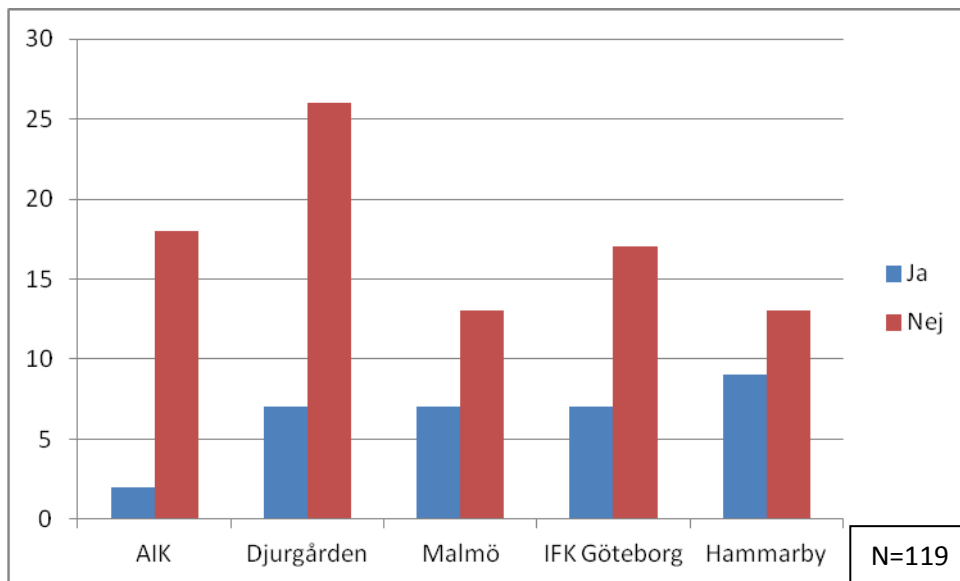
Figur 6.5. Personvinklade artiklar när det förlorande laget, storstadslaget, får rubriken.

Andel personvinklade artiklar, i procent

När rubriken syftar på storstadslaget så är det personvinklat i en dryg fjärdedel av artiklarna. Ofta är det tränaren som det vinklas på när det handlar om det förlorande laget. En exceptionellt svag individuell insats, inte sällan av en målvakt, kan också skapa en personvinkling åt det förlorande lagets håll. Wallin menar att lag med mer framstående profiler kommer ta mer plats medialt (Wallin, 1998:41). Storstadslagen verkar dock mindre beroende av att ha starka profiler för att få medialt utrymme. De har ett konstant bra publiksnitt och ett stort intresse finns kring de föreningarna. Vi tolkar det som att deras resultat och intresset gör att de alltid får publicitet. Oavsett om de har stora profiler i laget eller om en sensationell individuell prestation ägt rum så finns ett intresse att skriva om storstadslag.

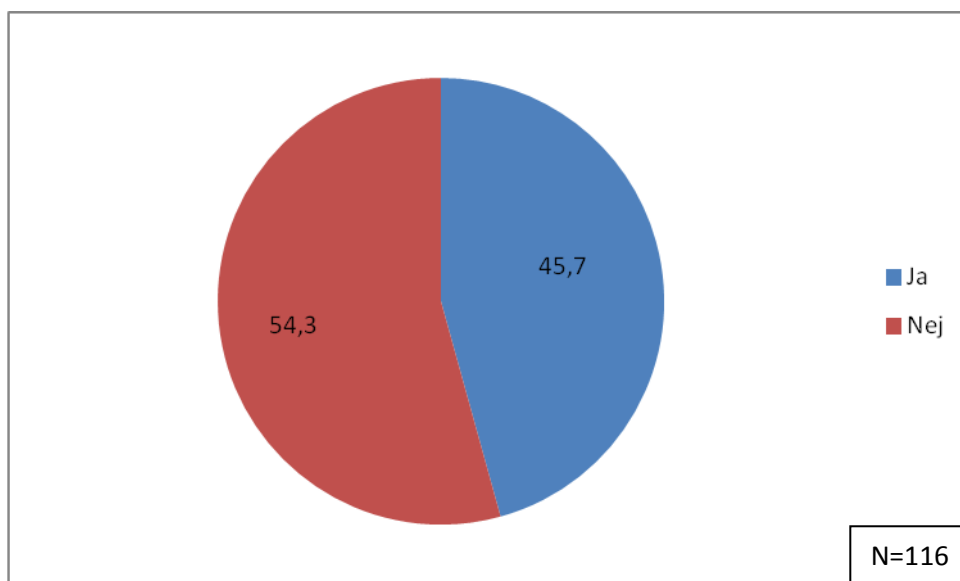
Figur 6.6. Personvinkling per storstadslag när rubriksyftning är på förlorande lag.

Antal personvinklade artiklar per storstadslag

AIK och Djurgården är de storstadslag som det personvinklas minst på, AIK har klart lägst siffror. Den geografiska närheten för redaktionen till dessa föreningar gör att en av nyhetsvärderingens grundstenar redan är uppfylld. Då är inte behovet av elitpersoner lika stort, därför kan de få vinkeln i större utsträckning även om det saknas en specifik person att ge uppmärksamheten till. Malmö och IFK Göteborg verkar ha ett något större behov av elitpersoner men det är fortfarande vanligast med ett mer generellt fokus vid deras förluster.

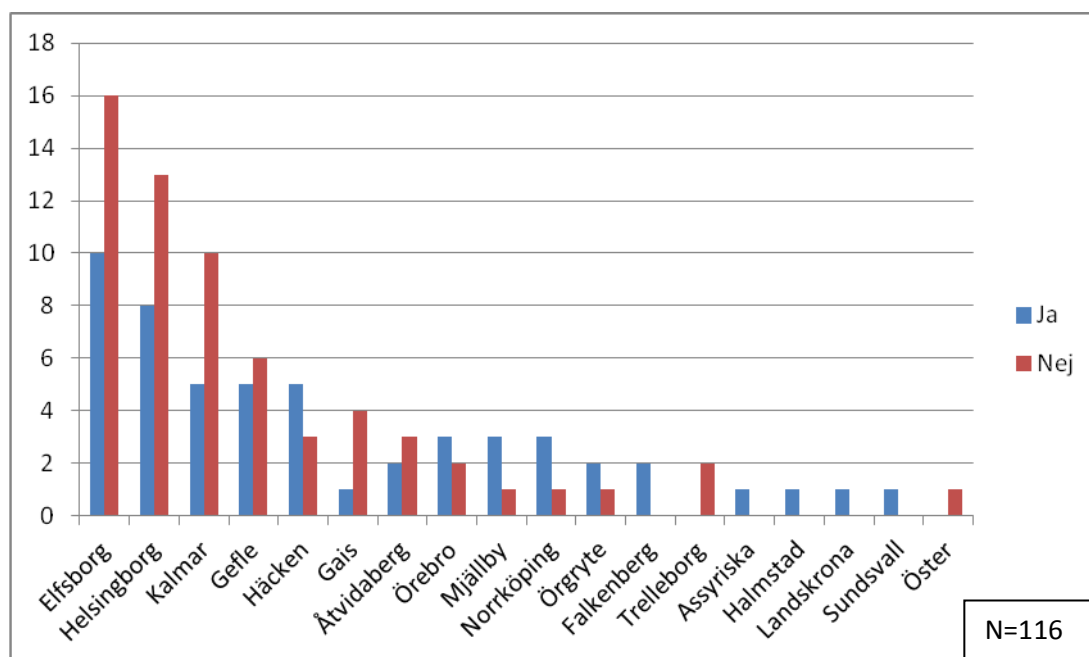
Figur 6.7. Personvinklade artiklar när det vinnande, mindre, laget får rubriken.

Andel personvinklade artiklar, i procent

Nästan hälften av gångerna som rubriken syftar på vinnande lag så är det personvinklat. Vanligt förekommande personvinklingar handlar om individuella prestationer som avgjort matchen eller om "storstjärnor" som spelar i ett av de mindre lagen. Vi ser här en koppling mellan faktumet att mindre lag har färre supportrar och faktumet att de likväl kan ha storstjärnor som får anses vara elitpersoner. Därför är det inte konstigt att det personvinklas mer just när de vinner, det anses vara viktigare hur den enskilde spelaren har presterat än hur laget har presterat. Lagets prestation i sig hamnar i skymundan för den medialt mer intressanta elitpersonen, den individuella prestationen är viktigare än om laget vunnit eller inte.

Figur 6.8. Personvinkling per lag när rubriksyftning är på vinnande lag.

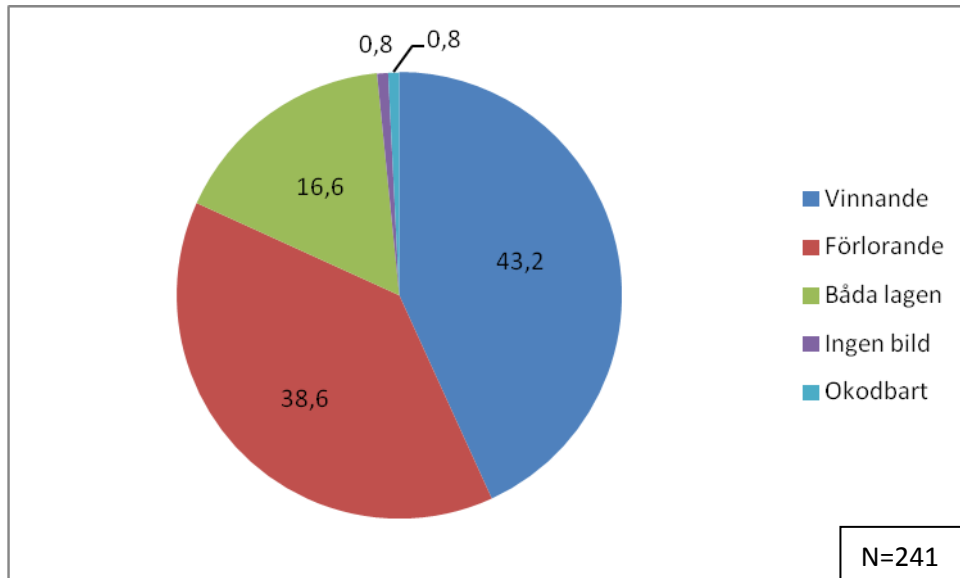
Antal personvinklade artiklar per lag

Tabellen ovan visar om det är personvinklat när det vinnande laget åsyftas i rubriken. Resultatet visar att det personvinklas mindre på de tre lag som varit mest framgångsrika, Elfsborg, Helsingborg och Kalmar, än på övriga lag. Elfsborg och Helsingborg har ofta varit med i toppstriden och därför finns ett annat intresse av deras prestation som lag. Även om de haft storstjärnor, att likställa med elitpersoner, som Henrik Larsson i Helsingborg och Elfsborgs Anders Svensson är det vanligare att laget hamnar i fokus. Vi tolkar det som att intresset kring de två föreningarna, och även Kalmar, är så pass stort att de kan få vinkeln utan att artikeln behöver handla om en specifik person. Elfsborg, Helsingborg och Kalmar har också vunnit SM-guld under undersökningsperioden och har därför stått mer i rampljuset än övriga föreningar. Det är till och med så att om man skulle exkludera Elfsborg, Helsingborg och Kalmar från resultatet så skulle andelen personvinklade artiklar vara i majoritet när de mindre lagen vinner.

6.3 Bildlösning

Vem som har huvudrollen i bildlösningen har troligen ett starkt samband med vem som har rubriksyftningen. Vanligtvis handlar bilden om samma sak som artikeln, därför borde resultaten bli snarlika. Bilden är ofta det första som möter ögonen när man öppnar en tidningssida, vi tror därför att tonen redan där sätts för vad texten kommer handla om.

Figur 6.9. Huvudroller i artikelns bildlösning.

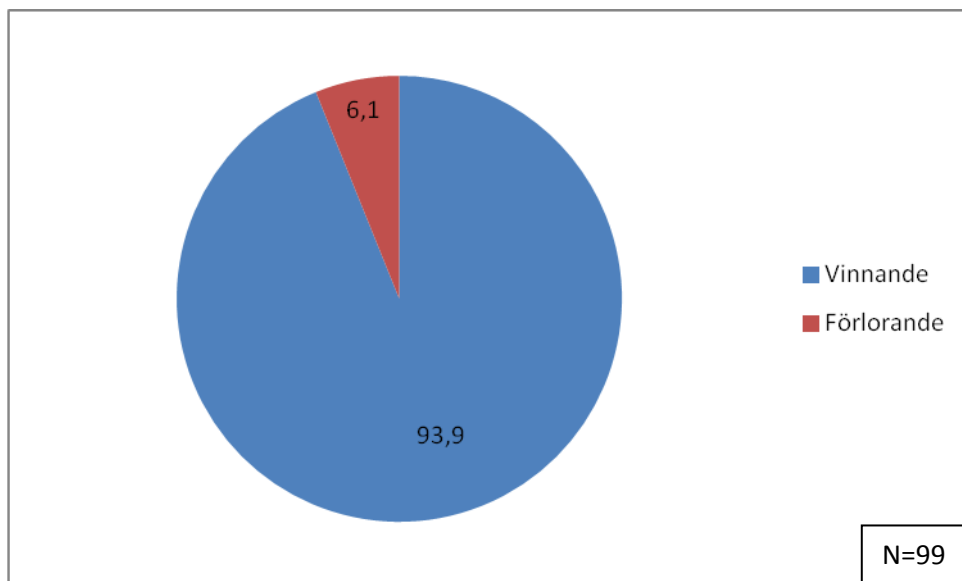

Andel av huvudroll i bildlösning, i procent

Resultatet visar ett ganska starkt samband, det som försvårar är att vi har en kategori som vi döpt till "båda". När vi tycker att inget av lagen har en större roll än de andra i bilden så har båda huvudrollen. Det vi kan se här är att det är vanligare att det vinnande laget får huvudrollen i bildlösningen än det förlorande, detta trots att det förlorande laget får mer rubriksyftningar (Figur 6.1). En tänkbar förklaring är att det oftare personvinklas när det vinnande, mindre, laget får rubriksyftningen. Det är väldigt vanligt att bilden innehåller en bild på den personen som det personvinklas på, något som bevisas av nästa figur.

Endast två texter saknade bildlösning. Trots att vissa texter var små notiser på en bit under 1000 tecken så fanns det alltså nästan alltid en bildlösning.

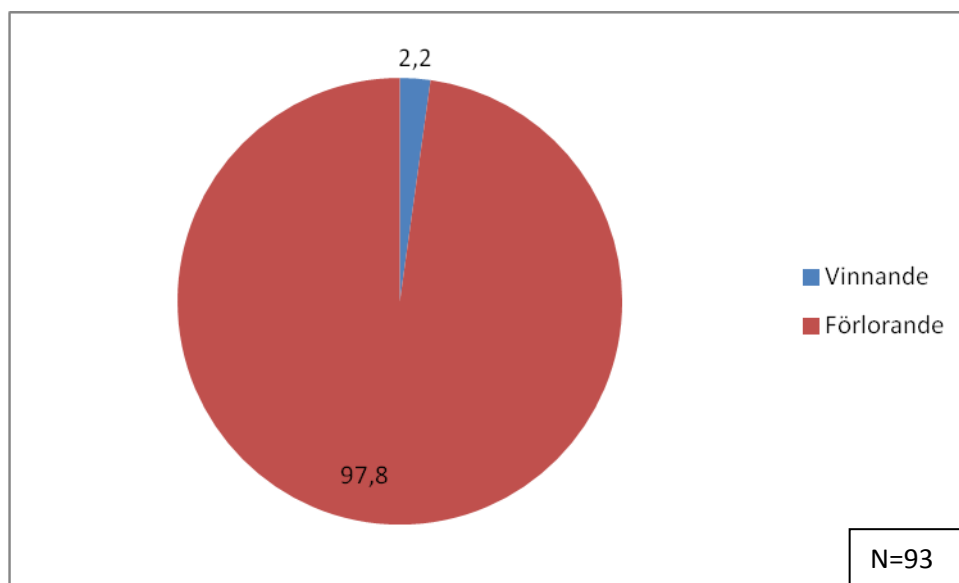
Figur 6.10. Rubriksyftning när vinnande lag har huvudroll i bild.

Andel rubriksyftningar när vinnande lag har huvudroll i bild, i procent

Figuren visar att det finns ett starkt samband mellan rubriksyftning och bildlösning när det vinnande laget får vinkeln. I endast drygt 6 procent av artiklarna är bildlösningen på det förlorande storstadslaget när rubriksyftningen är på vinnande lag. Ser vi istället på rubriksyftningen när det förlorande laget får bildlösningen så blir tendensen än tydligare.

Figur 6.11. Rubriksyftning när förlorande lag har huvudroll i bild.

Andel rubriksyftningar när förlorande lag har huvudroll i bild, i procent

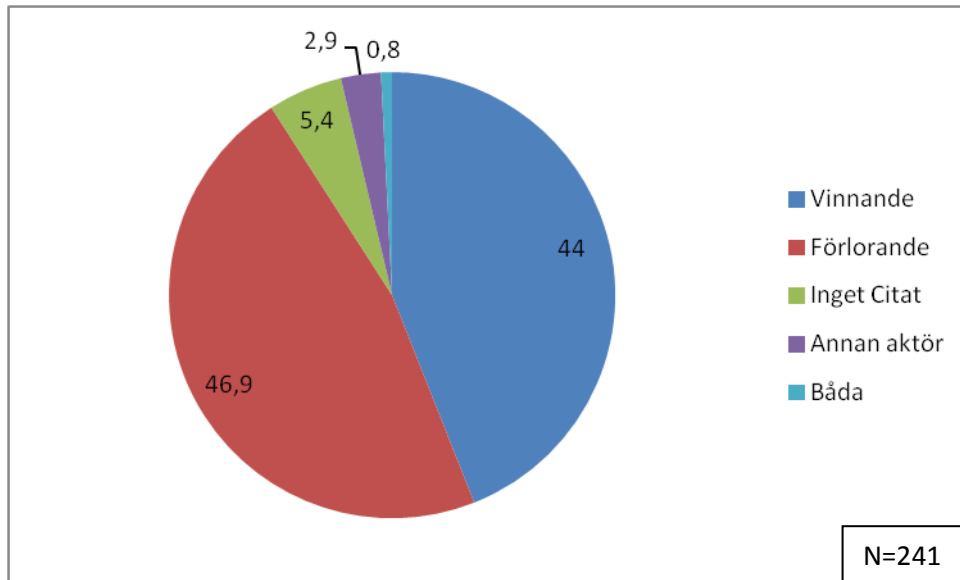
Som figuren visar så är det endast vid drygt två procent av tillfällena som förlorande lag inte fått rubriksyftning när de har huvudroll i bild. Det är inte orimligt att påstå att man, bara genom att se på bilden, tidigt kan få en uppfattning om vilket lag artikeln kommer att vara vinklad på.

Dessa två figurer visar tillsammans att det är oerhört stor sannolikhet att texten fokuserar på det lag som har huvudroll i bildlösningen. Det är dock något större chans för storstadslaget att få en huvudroll i bildlösningen även om artikeln skulle vara vinklad åt motsatt håll. Skillnaden är marginell men den finns ändå där.

6.4 Ingresscitat

Ingressen funkade ofta som en summering av kärnan i själva artikeln och innehåller ofta minst ett citat. Vår teori är att det oftast är en person som har samband med artikelns rubriksyftning. Syftar rubriken på vinnande lag borde, med andra ord, det vanligaste vara att även ingresscitatet sägs av någon från vinnande lag.

Figur 6.12. Tillhörighet på person som uttalar sig i artikelns ingress.

Andel citat i ingress, i procent

Resultatet visar ett samband mellan rubriksyftning och ingresscitat. Citatet kommer i de flesta fall, nästan 47 procent av gångerna, från en person tillhörande det förlorande laget. När det gäller rubriksyftning var siffran 49,4 procent (Figur 6.1). I 44 procent av fallen kommer ingresscitatet från det vinnande laget. Motsvarande siffra vid rubriksyftning var 48,1 procent (Figur 6.1). Relationen mellan vinnande och förlorande lag är snarlik och vi ser därför ett tydligt samband mellan vem som får uttala sig i ingressen och vilket lag som rubriken syftar på.

I drygt 5 procent av artiklarna, 13 stycken av de 241 undersökta, fanns det inget citat i ingressen. Nästan uteslutande rör det sig då om matcher som enbart fått en liten notis skriven om sig i slutet av säsongen. I något enstaka fall handlar det om en större artikel där Aftonbladet helt enkelt valt att inte ha citat i ingressen. Endast vid två tillfällen har man låtit båda sidor komma till tals redan i ingressen.

7. Slutsats och diskussion

Vi kommer här presentera de slutsatser som vi anser oss kunna dra med hjälp av vårt resultat och tidigare forskningsresultat. Vi kommer också diskutera förslag till vidare studier inom området som rör vår undersökning.

7.1 Storstadslag får oftare vinkeln när de förlorar än vad andra förlorande lag får

Andersson & Malmberg kunde visa på att Aftonbladet vinklar sina artiklar på det vinnande laget i 79 procent av fallen (2014:21). Alltså vid nästan fyra av fem matcher så fokuserar Aftonbladet på det vinnande laget. Vår undersökning visar ett helt annat resultat, nämligen att Aftonbladet vinklar på det vinnande laget i mindre än hälften av matcherna. Den påverkande faktorn är vilka matcher som undersökts. Vi kan med säkerhet säga att det inte är lika stor chans att ett mindre lag får vinkeln efter en vinstmatch om segern tagits mot ett storstadslag. Det är till och med lite större chans att det förlorande storstadslaget får huvudrollen i artikeln dagen efter match.

Genom att jämföra vårt resultat med det som Andersson & Malmberg fick fram känner vi oss trygga med att vår första hypotes stämmer. Vårt resultat visar att det förlorande storstadslaget åsyftas i rubriken nästan hälften av gångerna, 49,1 procent. Det är mer än dubbelt så ofta som de 21 procent Andersson & Malmberg visade att Aftonbladet vinklade på förlorande lag 2013. Vi tolkar den stora skillnaden som ett bevis på att det är viktigare att vara ett storstadslag än att vinna matchen för att få huvudrollen i Aftonbladets matchrapportering. Det verkar inte heller vara någon skillnad om laget kommer från Stockholm, Göteborg eller Malmö. Ett högt publiksnitt och ett stort intresse kring föreningen gör att storstadslagen anses som mer intressanta att fokusera på än det mindre laget.

Har det då någon betydelse vilket det mindre laget är? Ja det verkar vara så, ett stort intresse och framgångsrika säsonger förefaller göra att ett mindre lag har större chans att få rubriken åsyftad på sig. Elfsborg och Helsingborg har båda vunnit SM-guld under undersökningsperioden. De har också ett högt publiksnitt som ibland varit högre än vissa av storstadslagen (Figur 2.1). Eftersom de också har en klart högre tendens än övriga mindre lag att få rubriken åsyftad på sig kanske de borde placeras i en annan kategori. Det kan finnas fog för att prata om storlag istället för storstadslag inom den herrallsvenska fotbollen och i så fall placera Elfsborg och Helsingborg i det facket tillsammans med storstadslagen. Resultaten visar i alla fall att de inte borde placeras i samma fack som de övriga mindre lagen. De har en markant större chans att få rubriksyftningen efter en vinstmatch mot ett storstadslag än de övriga mindre lagen. De har ett högre publiksnitt än de övriga mindre lagen. De har dessutom varit mer framgångsrika än de övriga mindre lagen under perioden som undersökts. Allt detta leder oss in på nästa hypotes:

7.2 Mindre lag är mer beroende av framgångsrika säsonger för att få uppmärksamhet

Det verkar onekligen vara på det sättet att de mindre lag som får mest uppmärksamhet när de vinner mot storstadslagen är just Elfsborg och Helsingborg. De är också två av de tre mindre lag som vunnit

SM-guld under perioden för undersökningen. Det tredje laget är Kalmar och de har fått rubriksyftningen i nästan hälften av sina vinstmatcher mot storstadslag. Kalmar har dock inte befunnit sig i toppen av tabellen lika ofta som Elfsborg och Helsingborg och vår tolkning är att det är förklaringen till att de har en klart lägre tendens att få uppmärksamheten i Aftonbladets matchrapportering.

Den geografiska närheten till redaktionen verkar också spegla in när det gäller de mindre lagen. Gefle får fler rubriksyftningar när de vunnit mot storstadslag än de får emot sig. Trots att de slutat på nedre halvan under samtliga av undersökningens säsonger har de lättare att få uppmärksamhet än många andra mindre lag. Den logiska förklaringen är att lagets relativa geografiska närhet till Aftonbladets redaktion gör att de har lättare att få uppmärksamhet. Både Norrköping och Åtvidaberg har siffror som liknar Gefles och det befinner sig dessutom på ett avstånd från Stockholm som är snarlikt. På andra sidan av myntet finns Halmstad och Trelleborg som nästan aldrig får artikeln vinklade åt sitt håll när de vunnit mot storstadslag. Halmstad har en resultatrad som liknar Gefles under undersökningsperioden och har flera gånger slutat över dem i tabellen. Trots detta har de enorma problem att få uppmärksamhet i Aftonbladets matchrapportering. Trelleborg har bara befunnit sig i Allsvenskan under fem av undersökningens år men har ändå hunnit med att besegra ett storstadslag vid 15 tillfällen. Endast vid två av dessa segrar fick laget rubriksyftningen, en av dem i en match där de säkrade nytt kontrakt. Trelleborg är också det lag som ligger längst ifrån Stockholm av de som befunnit sig i Allsvenskan under undersökningsperioden. Således är det geografiska avståndet långt och då laget samtidigt saknat stora profiler i truppen tolkar vi det som att Aftonbladet inte tycker att Trelleborg uppfyller några av nyhetsvärderingens grundstenar.

7.3 Det är vanligare med en personvinkel när det mindre laget vinner

Vårt resultat visar att det är vanligare att det vinklas på en elitperson när det mindre laget får vinkeln efter att ha vunnit mot ett storstadslag. I 47,5 procent av fallen när det mindre laget åsyftas i rubriken är artikeln personvinklad, alltså nästan vid hälften av tillfällena. När Aftonbladets rubrik syftar på det förlorande storstadslaget är det personvinklat vid en dryg fjärdedel av tillfällena, 26,9 procent. Vi har inga siffror som visar hur ofta det personvinklas på ett vinnande storstadslag och kan därför inte säga om det personvinklas oftare på ett vinnande mindre lag än på ett vinnande storstadslag. Det vi med säkerhet kan säga är att det personvinklas mer på ett vinnande mindre lag än vad det gör på ett förlorande storstadslag.

Givet det vi tidigare skrivit om nyhetsvärdering tycks det som att Aftonbladet oftare väljer att personvinkla artiklarna när fokus ligger på småstadslaget. Detta på grund av att de andra nyhetsvärderingskriterierna, som redaktionerna följer, inte uppfylls.

Två väl använda nyhetsvärderingskriterier inom sportjournalistiken är elitcentreringsprincipen och sensationsprincipen. När det gäller elitcentreringsprincipen kan man välja att se ett helt fotbollslag som ett elitobjekt då även en organisation kan räknas in som en nyhetsvärderingsmarkör i sammanhanget (Ghersetti, 2012:212). Med detta i bakhuvudet kan det bli något enklare att förstå varför småstadslagen ofta får en personvinkling de gånger de får vinkeln i artikel som följer på en match. Eftersom storstadslagen nästan alltid är större föreningar, både sett till medlemmar, hemmapublik och kapital och dessutom ofta finns närmare den stora gruppen läsare, det vill säga människor som bor i storstäderna, tangerar dessa lag fler nyhetsvärderingsmarkörer än vad ett

småstadslag gör. Bland dessa finns närhetsprincipen. Småstadslagen ligger ofta längre bort från redaktionen och den stora publiken, därför kommer det sig att färre nyhetsvärderingsmarkörer stämmer in på dessa lag.

En nyhetsvärderingsmarkör som finns att dra på är då oftare den om elitaktören. Låt säga att Falkenberg har besegrat AIK med 2-0. Händelsen hade inom sportvärlden varit lite av en sensation och, givet att artikeln vinklas på Falkenberg, finns en nyhetsvärderingsmarkör på plats, nämligen sensation. Hade Falkenberg vunnit genom en stor laginsats hade detta antagligen varit gott nog, en sensation värd att skriva om. Men om vi antar att en och samma spelare gjorde Falkenbergs båda mål har vi inte bara en sensation utan även en matchhjärte och en elitperson som folk kan tänkas vilja läsa om.

Storstadslagen kan sägas ligga på plus ett redan från början när det kommer till att lägga de två fotbollslagen från en match i varsin vågskål för att väga in olika nyhetsvärderingsmarkörer. Detta eftersom de redan från början uppfyller kriteriet om elitobjekt. Detta styrks av diagrammet i figur 6.6 som visar att AIK och Djurgården är de allsvenska storstadslag som Aftonbladet personvinklar minst på efter en förlust. Detta samtidigt som vi kan se att IFK Göteborg och Malmö FF är de storstadslag som får mest personvinklingar efter en förlust.

Småstadslaget kämpar i detta sammanhang, som även sportsligt, i en uppförsbacke. Det är därför, enligt våra resultat, som storstadslagen får 49,4 procent av artikelvinklarna efter matcher där de förlorat samtidigt som småstadslagen, i de fall de får vinkeln, får sina artiklar vinklade på en elitperson inom det egna laget. Småstadslag med en relativt svag trupp har ofta en eller annan profil som sticker ut. Wallin menar att lag med mer framstående profiler kommer ta mer plats medialt (Wallin, 1998:41).

7.4 Storstadsexivering eller framgångsexivering?

De avvikande siffrorna för Elfsborg och Helsingborg talar för att det kanske inte bara finns en skillnad mellan storstadslag och andra lag. Skillnaden kanske också finns i hur pass framgångsrika ett lag har varit över tid. Både Elfsborg och Helsingborg har befunnit sig i toppstriden under flera av undersökningens säsonger. Båda har vunnit SM-guld under perioden, Elfsborg till och med två gånger. Publiksnittet för de båda klubbarna är också högre än för de övriga mindre lagen. Det kanske finns en "*framgångsexivering*" hos Aftonbladet mer än vad man kan tala om en "*storstadsexivering*". Framgång över tid är dock något relativt, till skillnad från en förenings geografiska härkomst. Om vi tar Halmstad BK som ett exempel så vann de SM-guld både 1997 och 2000. De är dock det mindre lag som får minst rubriksyftningar när de vinner mot ett storstadslag, endast en av tretton vunna matcher har lett till fokus på deras prestation. Det talar för att ett lag som inte är ett storstadslag behöver ha varit framgångsrika under en nära liggande tidsperiod för att uppnå en likvärdig mängd uppmärksamhet som storstadslaget får.

7.5 Vidare forskning

Vår undersökning har riktad in sig på en ganska precis huvudfråga som tar avstamp i ämnet storstadsfixering. Storstadsfixeringen och gynlandet av vissa geografiska områden i Sverige framför andra är ett ämne som sträcker sig långt förbi sportens värld. Samtidigt är sporten något som angår människor i så gott som alla delar av landet. En ojämn mediebevakning, men kanske framförallt en orättvis sådan, kan riskera att ytterligare öka klyftorna mellan storstäder och småstäder samt städer och landsbygd. För att hålla sig till sportens del i denna stora fråga redovisar vi här förslag på vidare forskning inom området.

Göra en liknande undersökning som vår fast med ishockey. Sveriges mest framgångsrika lag i ishockey har en helt annan geografisk spridning än vad toppklubbarna inom fotbollen har. Det finns säkerligen, även inom ishockeyn, en skillnad i bevakningen som kan vara värd att belysa. Många utav ishockeylagen i Svenska Hockeyligan är lag från Norrland. Därmed kan man kombinera studien med den generella bevakningen av Norrland och den påstådda medieskuggan som finns i denna del av Sverige. Hur bevakas storstadslagen i ishockey jämfört med andra lag i Svenska Hockeyligan? Ta avstamp i vår undersökning och ta reda på hur det ligger till med bevakningen i Hockeysverige.

Noggrannare jämföra de mest framgångsrika fotbollslagen i Sverige som inte kommer från någon storstad med storstadslagen. Finns det något som tyder på att lagen, trots likvärdiga publiksiffror och framgångar, får en olik bevakning från massmedia? Om det är någon skillnad försöka förstå varför denna skillnad finns.

Göra om vår undersökning fast med Public Service som undersökningsobjekt. Om det är någon medieproducent som ska serva hela landet med information utan att favorisera eller gynna den ena eller andra parten så är det Sveriges Television och Sveriges Radio. Vilka nyhetsvärderingskriterier använder de sig av när de inte behöver vända sig till en stor publik för att tjäna pengar på samma sätt som privatägda företag behöver? Spelar närhetskriteriet någon roll över huvudtaget när man har lokalstationer spridda över landet? Hur värderar man sensationskriteriet när mindre sensationsfattiga lag också måste få synas?

8. Referenslista

- Alanne, A. Björk, C. & Guth, C. (2015). *Dåliga nyheter för lokaljournalistiken – En kartläggning av TV4:s lokala nyhetsinnehåll innan och efter nedläggningen av de lokala redaktionerna*. Göteborg: JMG.
- Andersson, U. (2012). Synen på publikorientering. In K, Asp (red) *Svenska journalister 1989-2011*. Göteborg: Göteborgs Universitet.
- Andersson, J. & Malmberg, H. (2014). *Storstadsfixering någon..? – En innehållsanalys av kvällspressens matchbevakning av herrallsvenskan i fotboll 2013*. Stockholm: Södertörns Högskola.
- Bank, S. (2009). *Allsvenskan är Europas jämnaste serie*. Hämtad 6 maj, 2015, från <http://www.aftonbladet.se/sportbladet/kronikorer/bank/article11743761.ab>
- Bränholm, O. (2014). *Positiv publiktrend i svensk idrott*. Hämtad 28 april, 2015, från <http://www.svt.se/sport/positiv-publiktrend-i-svensk-idrott>
- Flinck, J & Sjöberg, D. (2007). *BP sprang sönder DIF*. Hämtad 28 april, 2015, från <http://www.aftonbladet.se/sportbladet/fotboll/sverige/allsvenskan/article10920359.ab>
- Ghersetti, M. (2007). Vad bestämmer nyhetsvärdet? In K, Asp (red) *Den svenska journalistkåren*. Göteborg: Göteborgs Universitet.
- Ghersetti, M. (2012) Journalistikens nyhetsvärdering. In L, Nord & J, Strömbäck *Medierna och demokratin*. (s205-232) (2.uppl) Lund: Studentlitteratur AB.
- Idrottens affärer. (2014). *Här är publikligan för alla sporter*. Hämtad 28 april, 2015, från <http://www.idrottensaffarer.se/event/2014/04/har-ar-publikligan-for-alla-sporter>
- Jansson, A. (2012) *Medierna och publikens makt*. In L, Nord & J, Strömbäck *Medierna och demokratin*. (s345-363) (2.uppl) Lund: Studentlitteratur AB.
- Jönsson, A-M. (2005). *Mångfalden i journalistkåren – studier av social sammansättning, samhällssyn och nyhets syn i den svenska journalistkåren*. Hämtad 21 april, 2015, från http://jmg.gu.se/digitalAssets/1283/1283850_arbetsrapport_28_amj_mangfalden-i-journalistkaren_2005.pdf
- Larsson, P. (2007). *Premiär för Sportbladet Zoom*. Hämtad 28 april, 2015, från <http://www.aftonbladet.se/sportbladet/fotboll/sverige/allsvenskan/article10919720.ab>
- Nord, L & Nygren, G. (2002). *Medieskugga*. Stockholm: Bokförlaget Atlas.
- Nygren, G & Althén, K. (2014). *Landsbygd i medieskugga*. Hämtad 21 april, 2015, från [http://www.sh.se/p3/ext/res.nsf/vRes/portalanheter_landsbygd_i_medieskugga_webversion_pdf/\\$File/Landsbygd_i_medieskugga_webversion.pdf](http://www.sh.se/p3/ext/res.nsf/vRes/portalanheter_landsbygd_i_medieskugga_webversion_pdf/$File/Landsbygd_i_medieskugga_webversion.pdf)

Strömbäck, J. (2008). På nyhetsmediernas agendor – en studie av hot och risker i det svenska nyhetsurvalet i morgonpress, kvällspress och TV. *Studier i politisk kommunikation* (18).

Svenska fotbollsförbundet. (2015). *Resultat från tidigare säsonger*. Hämtad 2 april, 2015, från <http://svenskfotboll.se/allsvenskan/tidigare-ar/>

Svenska fotbollsförbundet. (2015) *Svensk fotboll i siffror*. Hämtad 28 april, 2015, från <http://www.fogis.se/om-svff/>

Toney, J. (2013). *Sports journalism: the inside track*. London: Bloomsbury Sport.

Wallin, U. (1998). *Sporten i spalterna: sportjournalistikens utveckling i svensk dagspress under 100 år*. Göteborg: JMG.

Östbye, H., Knapskog, K., Helland, K., Larsen, L-O. (2003). *Metodbok för medievetenskap*. Malmö: Liber.

'Längtar efter att få vinna'

Foto: BILBYFÄN

7) DJURGÅRDEN 18 5 8 5 +4 23

FORM
De är helt enkelt bleka, Djurgården. Bara fyra poäng över kvalplats i den superjämna tabellen.

LAGET I LAGET
De två bästa spelarna försvarar under sommaren: Erton Fejzullahu och Daniel Amartey. Djurgården har (utöver Fredrik Stenman) ersatt med oprövade nyförväv.

NYKLAR
Att Emil Bergström och Fredrik Stenman lyckas spela ihop sig. Djurgårdens försvarsspel är undermåligt för tillfället.

NY FORLUST Djurgården har bara plockat en poäng under de senaste fyra matcherna. Nu har laget bara fyra poäng tillgodo mot Helsingborg på kvalplats.

HALMSTAD. En poäng på fyra matcher och bara fyra poäng ner till kvalplats.

Men Djurgårdens tränare Pelle Olsson vill inte prata om en hotande nedflyttningsstrid.
- Jag tunderar inte på sådana saker över huvud taget.

FOTBOLL

Allsvenskan
Halmstad-Djurgården.....2-1 (2-1)

Bortaförlusten mot Halmstad var tung och på onsdag väntar derby mot formstarka AIK.

-Jag har levt i allsvenskan i elva år på raken och vet att

Fortsatt tungt för DIF - hoppas vända trenden mot AIK: Kan få en bra känsla

det bara finns en sak att oroa sig för och det är nästa match. Strecken kan man börja diskutera i slutomgångarna, säger Pelle Olsson.

"Var en jämn match"

Med tanke på hur det såg ut mot Halmstad kanske han oroar sig lite extra inför den kommande tuffa matchen.

Samtidigt höll Martin Broberg på att på egen hand göra matchen jämn. Först

Halmstad men vi är inne i en period där vi får ett mål fel hela tiden. Det gav emot oss men det måste man också kunna hantera.

-I första halvlek gör vi för många tekniska misstag, har för dåligt duellspel och andrabollspel. Det gav HBK alldeles för gynnsamma lägen framför vår backlinje, säger Olsson.

Samtidigt höll Martin Broberg på att på egen hand göra matchen jämn. Först

Både han och Pelle Olsson ser AIK-matchen som en möjlighet mer än som ett hot. En bra insats kan betyda så mycket för fortsättningen.

-Vi längtar efter att få vinna. Att vinna en sån match är en bra möjlighet att få in en bra känsla och självförtroende i laget, säger Pelle Olsson.

Ska det bli seger måste dock Djurgården lyfta sitt offensiva spel flera snäpp jämfört med ineffektiviteten man visade upp på Örnas vall.

'Spelade jävligt dåligt'
-Klart att det var ett fint mål men det är inte det man fokuserar på efter en sån här match. Vi spelade jävligt dåligt. Vi fick inte igång något riktigt anfallsspel och var tafatta i försvarsspelet i egen box. Det straffade sig igen, konstaterar Broberg.

Stefan Alfted
stefan.alfted@tbl.se

Foto: BILBYFÄN

Kristinn Steindorsson blev matchhjälte när Halmstad tog tredje raka segern.

Islänningen avgjorde med föräldrarna på läktaren

Med isländskt på läktarna gjorde Halmstad något ytterst, ytterst ovanligt.

Tog en tredje raka seger.
- Roligt att bjuda på ett mål när familjen var här, säger 2-1-skytten Kristinn Steindorsson till Hallands-posten.

Halmstad är inte direkt vana vid det här med att ta tre raka trepoängare. Senast det hände var i april 2009. Det är mer än fem år sedan.

Efter 3-2 mot Gefle, 2-1 mot Örebro och samma sifror mot Djurgården är väntan över.

"Skäms inte"

-Den här gången hade vi marginalerna på vår sida - det är dock inget jag skäms för med tanke på hur det varit tidigare i år, säger Jens Gustafsson till Hallands-posten.

Hjälte blev den pigge yttaren Kristinn Steindorsson. Precis före paus mötte han Viktor Ljungs inlägg och återtog ledningen för sitt HBK. Den stod sig matchen ut och efteråt skulle han fira med mamma och pappa som rest från Island till den svenska västkusten.

"Ta vara på energin"

-Roligt att få avgöra och bjuda på ett viktigt mål nu när familjen satt på läktaren, säger Steindorsson.

Och mycket vill ha mer. Jens Gustafsson är inte nöjd, trots "supersviten".

-Nu är det viktigt att ta vara på den här energin som vinterns ger, säger han.

Jonathan Bernström
jonathan.bernstrom@tbl.se

3) HÄCKEN 17 9 4 4 +13 31

FORM
Visst, trea i tabellen. Men Häcken blandar och ger. Hade behövt en seger mot Norrköping senast.

LAGET I LAGET
Det mesta handlar om Carlos Strandberg. Jättepojkens ske säljs till Borussia Dortmund, men förhandlingarna går trögt. Till dess får Strandberg inte träna med Häcken...

NYKLAR
Att ersätta Carlos Strandberg och Moestafa El Kabir i anfall. Är Augustine Okrah och Alexander Jeremejeff bra nog?

4) ELFSBORG 17 9 4 4 +10 31

FORM
Två raka segrar i allsvenskan, och avancemang i Europa League-kvalet. Kan Elfsborg för en gång skull bygga en svit?

LAGET I LAGET
Inga mittbacksförstärkningar under sommaren. Blir det Elfsborgs fall?

NYKLAR
Elfsborg måste vinna mot Häcken idag. Det är en sex-poängsmatch i ordets rätta bemärkelse mot klubben som ligger just över i tabellen.

1) HALMSTAD 18 5 5 8 +9 20

FORM
Mycket bra. HBK har tre raka segrar och har tagit rejäla skutt i tabellen. Framför allt har anfallspelet kommit igång.

LAGET I LAGET
Kristoffer Thydell har lånats ut till Husaryarna men ansars är det samma marskap som gäller. HBK söker dock efter en anfallare. Baldivinsson kan vara på väg bort och har dessutom hälspropp.

NYKLAR
Även om HBK går starkt nu behöver truppen breddas. Jens Gustafsson kör gärna på med samma start-elev i match efter match. Sittna spelare? Defensiven känns svajlig emellanåt.

AIK: De tar

AIK:s Per Karlsson i duell med Halmstads Mikael Boman. Efter förlusten har AIK bara en liten chans att vinna SM-guld.

Hemmafloppen fick spelarna att ge upp guld: Känns bittert

Avståndet bara växer.

Då ger AIK upp guld.

– Vi får sikta in oss på andraplatsen, säger Per Karlsson.

FOTBOLL

Allsvenskan
AIK-Halmstad..... 0-1 (0-1)

Malmö tappade poäng för andra matchen i rad. Ändå fortsätter serieledarna att vinna mark i guldstriden. AIK underpresterade återigen när de fick chansen att åta upp avståndet. Försvarsfiaskot nere i Helsingborg följdes upp av en, för supportrarna, oacceptabel hemmaförlust mot bottenlaget Halmstad.

Nu är stockholmarna sex poäng bakom MFF, och har dessutom elva måls sämre målskillnad.

"Får vara realistisk"

Det återstår sex omgångar av allsvenskan. AIK möter Åge Hareides mannar på Friends Arena den 5 oktober. Ändå ger mittbacken Per Karlsson i princip upp striden om SM-titeln.

– Det känns som att vi får sikta in oss på andraplatsen, säger han efter matchen.

Sportbladet ber Karlsson att utveckla resonemanget.

– Man måste vara realistisk. Vi har inte varit tillräckligt bra på slutet för att utmana Malmö. Det ska till ytterst mycket för att vi ska bjudas in (i guldstriden) en gång till. Nu har vi inte det i egna händer. Inför Hel-

singborg visste vi att: vinner vi resten så vinner vi guld. Vi kunde påverka själva då, men nu känns det långt borta, säger han.

Halmstad, med en oväntad fembackslinje och ett bollvinnande centrerat mittfält, överraskade ett passivt AIK i den första halvleken.

"Jag bryr mig inte"

I den åttonde minuten drev Johan Blomberg bollen under 40 meter mot Alex Milosevic och Per Karlsson. Ingen av mittbackarna stötte – och den forntoppade mittfältaren dunkade in i-o via ribban.

– Väldigt tungt. Vi har två förluster i rad och det ska oerhört mycket till för att vi ska få en tredje chans. Det känns bittert, för vi har troligtvis tappat det här.

Mittbackskollegan Alex Milosevic var minst lika bedrövad.

– Det är riktigt dåligt från vår sida.

Hur ser du på guldstriden nu?

– Jag har sagt det tidigare: Jag bryr mig inte nu. Efter den här förlusten bryr jag mig inte heller. Det viktigaste är att vi vinner, men nu är det långt ifrån guld.

Per Bohman

per.bohman@allsvenskan.se

MISSADE CHANSEN AIK kunde ha tagit in poäng på serieledaren Malmö FF. Men efter 0-1 mot Halmstad på Friends Arena var till och med AIK-spelarna uppgivna.

Foto: VL HELMSTAD

Matchen bröts i en halvtimme – domaren ville ha taket stängt

Det bittrade rejält i Solna. Då tvingades domaren ta ett oväntat beslut. Matchen avbröts – och taket stängdes på Friends Arena.

Under gårdagen drog ett

regn- och åskoväder in över Stockholm.

Efter halvtimmen spelad av AIK mot Halmstad valde domare Andreas Ekberg att bryta matchen en kort stund och pekade mot himlen.

En uppenbart oroad Ekberg var inte helt säker på om matchen kunde fortsätta på grund av blixarna – men efter en stunds tvekan blåste han igång igen.

I paus kom beskedet:

SPORT
TIPPAR
GULD-
STRIDEN

24 SEPTEMBER

MJALLBY (B)

TIPPAR: 2-1 (VINST)

Kommentar: Håb borthmat mot Mjällby är inget att leka med. Envisst är emeliteriskt nödvändig för AIK.

28 SEPTEMBER

ELFSBORG (B)

TIPPAR: 2-2

Kommentar: AIK har inte varit borta mot Elfsborg sedan 2002. Nu kniper de en poäng.

5 OKTOBER

MALMÖ FF (H)

TIPPAR: 1-1

Kommentar: Matchen som avgör allsvenskan? AIK behöver vinna den här sexpoängsmatchen, och höjer sig ofta i stor match. Vi tippar ändå ett oavgjort resultat.

19 OKTOBER

BROMMAPOJKARNA (B)

TIPPAR: 3-0 (VINST)

Kommentar: Brommapojkarna på Tele2 Arena blir inga problem. Vi minns sommarens kross.

BP = en morsbit.

Foto: WILHELM'S ÖRSTAD

Henkes vilda segerfirande

FALKENBERG... 1 (0)
DJURGÅRDEN... 0 (0)

1-0 Godsway Donyoh (90).
Varningar, Falkenberg: Tobias Karlsson, DT: Yussif Chibsoh.
Domare: Kristoffer Karlsson, Helsingborg.
Publik: 3 376.

FALKENBERG

1. **Otto Martler**
Semester? Inte ett skott mot sig.

2. **Rasmus Sjöstedt**
Stängde igen sin kant.

4. **Daniel Johansson**
Killer fram resolut och bryter.

8. **Tobias Karlsson**
Hats knå sätter kvar i Ertons rygg.

13. **Adam Eriksson**
Precision i hörnorna.

20. **Calle Wede**
Måsterlig på plan, måsterlig mållas.

21. **Dan Keat** (69)
Hårt jobb, men inte mycket mer.

10. **Anton Wede**
Många bra crosspassningar.

25. **Halldar Björnsson**
Inledde starkt, tappade sedan.

15. **Stefan Rodvåg** (76)
Sliter och rver. För långt från mål.

22. **Godsway Donyoh**
100% ig. Målet enda avslutet.

AVB.: 7. David Svensson (69)

5. Carl-Oscar Andersson (76).

Tränare: Henrik Larsson

DJURGÅRDEN

12. **Kenneth Hölle**
Flera kanonrändningar bni DT kvar.

5. **Stefan Karlsson**
Hindrade skyttar oftare än Vytantas.

18. **Daniel Amartey**
Fick det svårt.

13. **Emil Bergström**
Flera bra och viktiga brytningar.

27. **Vytantas Andruskevichs**
Blev bortgjord mest hela tiden.

7. **Martin Broberg** (80)
Hans hörnor var bästa DT-vapnet.

8. **Andreas Johansson**
Försökte hålla ihop mittfältet.

17. **Yussif Chibsoh**
Blytning kväll med bryskt spel.

20. **Simon Tibbling**
Aktiv. Ingen vidare precision.

28. **Alexandar Prijovic** (66)
Var den som skapade något framåt.

10. **Erton Fejzulah**
Var han ens med i matchen?

AVB.: 11. Amadou Jawo (66)

22. **Philip Hellqvist** (80).

Tränare: Per Olsson

MATCHEN: ++

Är Henrik Larsson på väg att

åstadkomma ett mirakel...? Till

att börja med har hans Falken-

berg bara släppt in två mål i de

fyra senaste matcherna (båda

på straffar). I går fick dessutom

Henkes FFF till slut utdelning

framåt, helt rättvist. Falkenberg

presterade bäst och blev mest

mot ett lidigt blickt Djurgården.

Håller Falkenberg den här defen-

siva skärpan och får lite mer ut-

delning framåt är möjligheter-

na goda att ha tre lag bakom sig

i höst.

Jonathan Berntsson

jonathan.berntsson@fortbildat.se

Michael Wagner

michael.wagner@fortbildat.se

FFF-FIRANDE Falkenbergs huvudtränaren skuttade upp i famnen på sin assistent efter att Godsway Donyoh gjort 1-0.

Foto: BILDSTRÅV/Bilder: C MORE

Glädjefnatt efter dramatiska slutet - nu hyllas Larsson av hjälten

FALKENBERG. **Henke Larssons** order: spring och håll dig i straffområdet.

Godsway Donyoh, 19, lyssnade, sköt och gjorde Falkenbergstränaren tokglad.

- Det är så jävla skönt att det är löjligt säger Henke.

FOTBOLL

Allsvenskan
Falkenberg-Djurgården... 1-0 (0-0)

Det var scener man knappast trodde kunde inträffa. När anfallaren Godsway Donyoh gjorde matchens

enda mål mellan Falkenbergs FF och Djurgården tokjubilade Henrik Larsson. Samme Henke som inte så ofta visade de där riktigt stora känslorna när han gjorde mål under den egna aktiva karriären.

Skrek sig hes

Nu hoppade Henke upp i famnen på assisterande tränaren Tobias 'Tu'vesson. Sedan sa dessutom en sprudlande Falkenbergstränare till CM:ore: - Jag vet inte om jag har någon röst kvar. Jag har skri-

kit ordentligt. Jag är riktigt glad. Grabbarna gör ett så fantastiskt arbete än en gång och vi blir belönade. Vi har haft lite svårt för att göra mål.

- Om man sett matcherna vi har spelat, vi har saknat den sista pricken över i. Det är så jävla skönt att det är löjligt!

90+3

Målskytten Donyoh, mycket vackert framspelad av Calle Wede i tredje över-tidsminuten, hyllade i sin tur Larsson:

- Han har lärt mig massor. Ibland rör jag mig ut på planen för att få bollen, men han har tjuvat på mig att jag ska stanna i straffområdet, alltid stanna i straffområdet. För det är där jag får chanserna att göra mål.

Sänkte gamla klubben

- Henke är en väldigt bra tränare, hjälpsam och ödmjuk. Han skriker till mig, men på ett bra sätt. Han är aldrig otrevlig. Jag lär mig från en tränare som var en av världens bästa anfallare, säger 19-åringen som tillhör

Manchester City, men som i fjol var utlånad till just Djurgården.

Hur känns det att göra mål mot Djurgården?

- Det kändes bra, men jag ville inte jubla. Jag älskar fortfarande klubben. Jag ville uppträda på ett schysst sätt mot dem.

- Det är det viktigaste målet jag gjort. Jag är övertygad om att vi kommer klara oss kvar. Nu får vi bättre utdelning på våra chanser, säger Godsway Donyoh.

Jonathan Berntsson
Michael Wagner

VAP?

Jag förstår inte varför jag blev utbytt, men det är tränarens beslut. /.../ Jag kom inte till Sverige för att titta på fotboll på bänken.

Djurgårdens Aleksandar Prijovic var besviken på Pelle Olsson.

Läckert solnummer gav Åtvid segern - målmaskinen Häcken nollad

Åtvidaberg nollade Häcken som första lag i årets allsvenska.

Det stannade inte där. Inhopparen John Owerois soloprestation ordnade segermålet - och tre poäng.

Efter fem raka matcher utan seger vann Åtvidaberg med 1-0 och är fortfarande obesegrat på hemmaplan

FOTBOLL

Allsvenskan
Åtvidaberg-Häcken... 1-0 (0-0)

den här säsongen. Dessutom "nollades" Häcken för första gången i år.

John Oweroi hade bara varit inne på Koppavallen i dryga tre minuter när han satte full fart. Det var ett

sprinterlopp med boll från nästan halva planen.

En avig fint och ett rappt skott senare och nigerianen befann sig i mitten av en stor blå hög av spelare.

- Jag är snabb och ska utnyttja min snabbhet, säger han om målet i 60:e minuten.

Var du inte trött efter den ruschen?

- Nja, som anfallare får man inte tveka, inte vara långsam, man måste ta chansen när man får den, säger Oweroi som kom in i stället för Ricardo Santos.

Så långt hade Häcken fört spelet, men utan att hitta speciellt många vägar genom Åtvidabergs täta och disciplinerade defensiv.

Med tanke på att Häcken fram till matchen producerat 19 mål - flest i allsvenskan - var matchstatistiken ingen munter läsning för tränaren Peter Gerhardtsson.

Bara två avslut på mål. - Effektiviteten brukar vara vårt främsta vapen, men så var det inte i dag, säger Gerhardtsson. (17)

STO PPA

Niva: Det enda som fungerar är övervakning och lagböcker

Bötesstraff? Verkningslöst. Poängavdrag? Missriktat. Huliganism kan inte bekämpas med insamlingsbössor och serietabeller – det enda som funkar är övervakningskameror och lagböcker.

FOTBOLL
Allsvenskan
Svenska-ÅK
AVBRUTEN

Nu ska jag inte komma här och påstå att jag har lösningen på huliganproblemet. Jag har till exempel ingen aning om hur man ska stoppa vuxna män från att slåss i grusgröpar någonstans bortom civilisationen. Jag vet inte ens om det egentligen är särskilt viktigt.

Men en sak har jag faktiskt en ganska klar bild av – och det är vad som måste göras för att hindra folk från att slänga knallskott i huvudet på assisterande domare.

Jag vet vad som krävs för att få bort våldet från själva arenorna. För drygt ett och ett halv år sedan hade jag varit på Stockholms stadion och tittat på allsvensk kvalmatch. Djurgården besegrade Assyriska, och en supporter firade med att sänka bortaspelearen Andi Tboompu med ett knytnävsslag.

Så här skrev jag då: "Svensk fotboll måste – måste! – gå från kollektiva svepningar till individualiserade straff, med eller utan polisens hjälp. Utredningen av den här jätteskandalen är nu inget annat än en ödesfråga. Den får helt enkelt inte slå fel!"

Och hur gick det då?
Jo, ödesutredningen slog så fel som den bara kunde göra.

Systemet kostar – men fungerar

Djurgården tvingades spela en match inför tomma läktare och straffades med 100 000 kronor i böter. Däremot dömdes ingen för själva slaget – trots att polisen mycket väl visste vem som delat ut det, trots att mannen i fråga faktiskt också erkänt.

Övervakningsbilderna som pekade ut honom visade sig nämligen vara så suddiga att de inte gick att använda i identifikationsyfte, och då drog också huliganen tillbaka sitt medgivande.

I den här debatten finns ovanan att först hänvisa till "hur man gjort i England" och sedan förespråka helt annorlunda åtgärder.

För så här är det: På engelska arenor förekommer stort sett ingen visitation vid insläppen. Inga kravallstaket

Erik NIVA

erik.niva
@aftonbladet.se

eller kastnät skiljer publiken från planerna. Och huliganism leder aldrig till poängavdrag för de drabbade klubbarna, böter enbart i extrema undantagsfall.

Det är nämligen meningslösa åtgärder och verkningslösa straff.

Engelska huliganer avstår inte från att kasta knallskott i huvudet på linjemän för att de inte kan, de låter bli för att de inte vill. De vet vilket pris de själva skulle tvingas betala.

Det vore världens enklaste sak att storma vilken Premier League-plan som helst med ett bengalbatteri i byxan – men iså fall kommer man också att identifieras och straffas hårt.

Varje biljett till matcherna är personlig, och kamerorna på arenorna är så pass många och avancerade att de utan några som helst problem kan zooma in varje åskådare på varje enskild sittplats.

Det är övervakningssystem som kostat, visst, men det är övervakningssystem som faktiskt fungerar, investeringar man inte ansett sig ha råd att avstå ifrån.

Det måste bara räcka

Själv hoppas jag innerligt att vi slipper gå hela vägen mot de polisstatsliknande förhållanden som råder på engelska arenor – framför allt ber jag om att vi inte tvingas avskaffa ståplatserna – men jag har sett tillräckligt många fotbollsförändringar för att veta vilka metoder som får effekt och vilka som inte betyder ett dyft.

Antänds mindre pyroteknik ifall domaren avbryter spelet då det händer? Snarare tvärtom.

Kastas det in färre saker framöver om Syrianska får böta? Nej.

Avtar huliganismen om AIK drabbas av poängavdrag? Givetvis inte.

Det enda som nu skulle göra konkret skillnad är om just de personer som kastat in knallskott på Södertälje fotbollsarena straffas hårt enligt svensk lag.

Nu får jag höra att flera av dem har fångats av tv-kamerorna som Canal Plus använde. Därtill sägs arenan vara utrustad med ett övervakningssystem som fångar ansikten med samma skärpa som ett passfoto.

Då så.
Det låter som Stadion-ekon från hösten 2009 – men den här gången måste det bara räcka.

Går de skyldiga återigen fria medan klubbarna straffas tvingas vi ledsamt nog konstatera att hela den svenska huliganbekämpningen faktiskt gör mer skada än nytta.

"VÄLDIGT SKÄRRAD" Den assisterande domaren Daniel Wärnmark tvingades fly från planen och in i omklädningsrummet när det plötsligt började explodera intill

**FYRA TIDIGARE
SKANDALER I
ALLSVENSKAN**

AUGUSTI 2006 ► Derbyt på Söderstadion var ruffigt och tätt. Till sist slog det över när Hammarby-larsen sköt fyrverkerpjäser mot gräset. Laget dömdes till tre poängs avdrag.

Kodschema

V1: Datum

V2: Artikeltyp

1. Helsida eller mer
2. Halvsida
3. Notis eller motsvarande

V3: Förlorande Lag

1. AIK
2. Djurgården
3. Malmö
4. IFK Göteborg
5. Hammarby

V4: Vinnande Lag

1. Häcken
2. Elfsborg
3. Helsingborg
4. Halmstad
5. Norrköping
6. Åtvidaberg
7. Mjällby
8. Brommapojkarna
9. Falkenberg
10. Örebro
11. Gefle
12. Kalmar
13. Trelleborg
14. Öster
15. Sundsvall
16. Syrianska
17. GAIS
18. Örgryte
19. Ljungskile
20. Assyriska
21. Landskrona

V5: Spelplats för förlorande lag

1. Hemma
2. Borta

V6: Vilket lag syftar rubriken på

1. Vinnande
2. Förlorande
3. Annan aktör

V7: Lagtillhörighet på citat i ingress

1. Vinnande
2. Förlorande
3. Inget citat
4. Annan aktör
5. Båda

V8: Vilket lag har huvudroll i bildlösningen

1. Vinnande
2. Förlorande
3. Båda
4. Ingen bild
5. Okodbart

V9: Är det personvinklat?

1. Ja
2. Nej